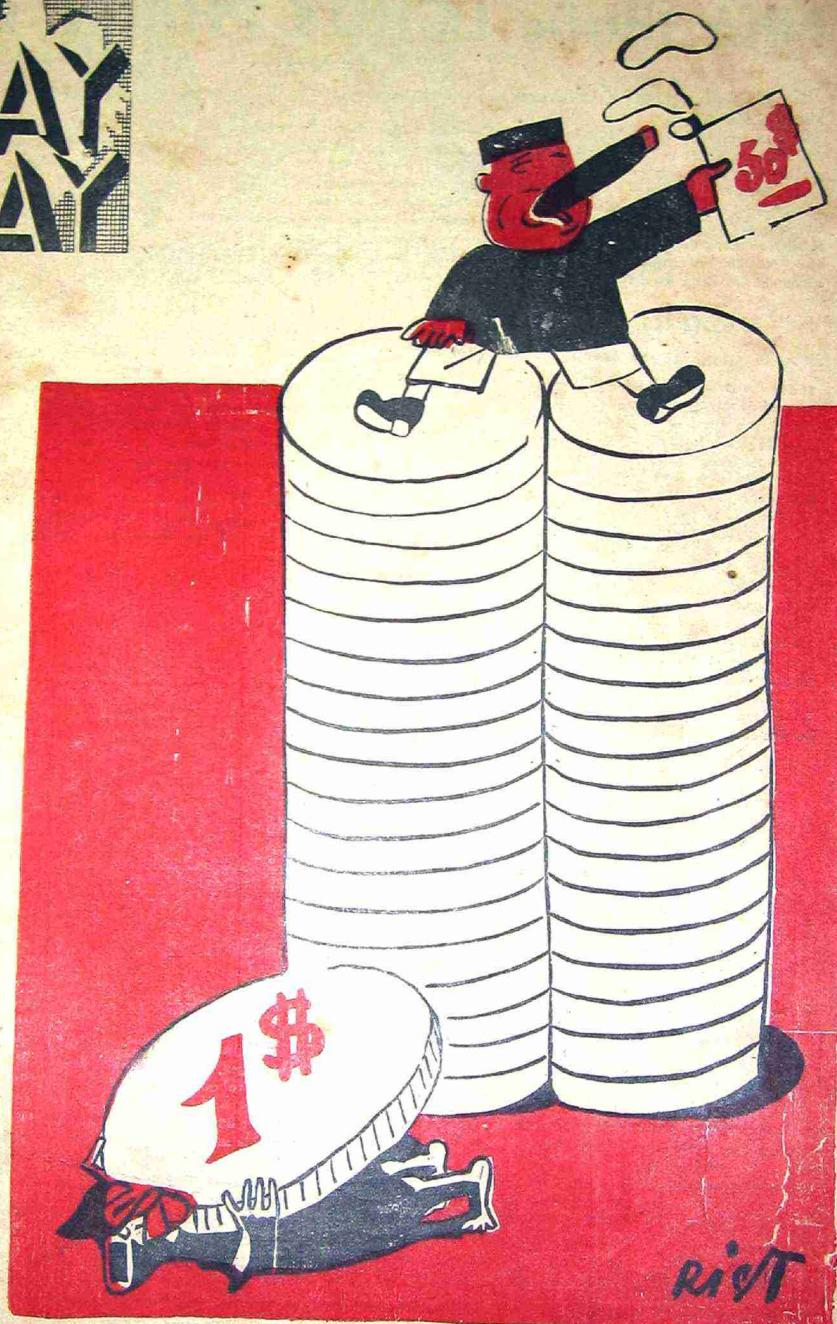

NGÀY NAY

NĂM THỨ HAI SỐ 89

CHỦ NHẬT 12 DÉCEMBRE 1987

Bản dự án thuế thu của chính phủ
định rằng người giàu nhất đóng
50\$, người cùng khốn nhất đóng 1\$.

C
563

Rict

SỰ CÔNG BẰNG CỦA THUẾ THẦN

Nhà thuốc LÊ HUY PHẠCH HANOI-TONKIN

Lê Huy Phach là một nhà thuốc có danh tiếng và được tin nhiệm nhất xứ Bắc. Bất cứ bệnh gì khó khăn ngay lập tức đều dùng thuốc Lê-huy-Phach sau khỏi cả.

Lê-huy-Phach là một nhà thuốc có thư học, đã làm được nhiều cuốn sách có giá trị, nhất là cuốn *Nam Nữ Bảo Toàn* đã được Hội Lâm viên Khoa-hoc bén Pháp (*Académie des sciences*) công nhận và các báo chí Tây Nam khuyến khích! (Nam nữ bảo toàn đã in lần thứ hai, giá Op.60 - ở xe gác them 0p.20 làm giấy gói (tất cả Op.80) - giá mandalet hoặc tem thư cũng được - giá 1 lạng hóa giang ngân 1 hét Op.85).

Sách bìa không - *Bảo Yết* (Bản Định) là một bộ sách viết công phu, gồm có 6 quyển; 1) Bénh nguyên: nói rõ những nguyên bệnh và dão mà có? - 2) Hai bộ máy sinh dục: nói đường bệnh thuộc về huyết của dân bà, những bệnh về khí của dân ông - 3) Tiêu nhí kinh giản: những bệnh cam, sỏi... của trẻ - 4) Phòng tinh canh bệnh nói rõ những bệnh phong linh - 5) Ngũ lao căn bệnh: các bệnh ho, khái huyết, sỏi, xuyễn, súc, lao... 6) Bài trừ mục thống: các bệnh ở mắt...

Giai thích rõ ràng từng bệnh mới - cách phòng bệnh, cách chữa bệnh thực rất hoàn toàn - từ xưa đến nay chưa từng nhà thuốc nào viết được. Bởi sin lại nhà thuốc hoặc các đại lý ở xa gửi Op.85 tem về nhà thuốc làm tiền cát.

Lâu, Giang mai

Uống thuốc Lê-huy-Phach khỏi ngay

Thuốc năm 1935 số 70 giá Op.60 (thuốc lâu) khỏi rất mau các bệnh Lâu mới mắc: tưa, buốt, dài rát, nóng bằng quang, ra mồ hôi, it, vàng, xanh. Lâu chuyên tri mủ số 10 giá Op.50: Bệnh lâu kinh niên, thường đau ngày vẫn ra mủ. Hoặc bệnh phai di phái lại 2, 3 lần... dù chua chảy dù các thứ thuốc, tiêm, đút dù các thứ thuốc, mà mủ vẫn còn, dù nhiều dù ít, súng. Lâu mủ số 10 của Lê-huy-Phach obrat đính bối mủ ngay. Thuốc này hay làm ai dùng cũng khỏi.

Giang-mai số 18 giá 1p.00: Lở loét quý đầu, mọc mào gà, hoa khế, phá lỗ khắp người, lèn hạch lèn sỏi, đau xương đau tủy, mòn mòn hay đú jau, nặng hay nhẹ, uống Giang-Mai số 18 của Lê-huy-Phach khỏi hẳn. Tuyệt trùng số 12 giá Op.60 Lâu, Giang-Mai chưa tuyệt nice, tiêu tiêu trong đục bát thường, có dày, có cặn, nhồi nhồi & trong đục tinh, tiêu tinh. Ải độc, ống rụng, thức khuya, làm việc nhọc mệt hình như lèn phúc phát. Qui-dầu uớt, đỗ, bắp thịt rụt, ngoài da thường mọc những mao nhô sắc đỏ mà ngứa. Ải ngắn không đêu hỏa, thâm thè dau mồi, rụng tóc, mờ mắt, ủ tai, đau lung, hoặc di-sim, mộng tinh.

Tổng Tuyệt trùng số 12 này lẫn với bồ Ngũ-tạng số 22 giá 1p.00, các bệnh khói hết, bồi bổ thận súc khỏe.

Hai thứ thuốc này ai dùng qua đều khen ngợi. Cả đến người Tây, người Tàu đều có thể cảm ơn, và công nhận là một thứ thuốc hay nhất, không có thứ thuốc nào bằng!

Lưỡng nghi bồ thận

đá chữa khỏi hàng vạn người có bệnh ở thận

Thuốc này bào chế rất công phu, có vị phổi tẩm phơi hàng tháng để lấy phuong-khi, có vị phổi chồn xuồng đắt đúng 100 ngày để lấy thử khi. Thuốc này làm toàn bằng những vị thuốc làm cho thận bộ được sinh khí có tính, và đặc nhất là vị hắc-cửu-thận. Thận là cơ quan hé trọng cho sự sinh phục dân ông. Thận suy sinh nhiều chứng làm kém đường sinh dục

Bại thận: đau lung, vàng đầu, rụng tóc, ủ tai, mờ mắt, tiêu tiêu vàng trong bất thường, thời thường mồi-mét.

Đi-tinh: Khí cường dương, không cử lực giao, tình-khí không kiên được mã tiết ra.

Mộng-linh: Mơ ngủ thấy đầu bò tình khi cũng ra.

Hoạt-tinh: Tình khi không kiêng, khi giao hợp tình khi ra mao qua Tình-khí bát sáp nhấp tú-cung: Tình khi loang, ra rì rì, không bắn vào tú-cung.

Liel-dương: Gần dân bà mà dương không cường được.

Sau khi khỏi bệnh phong tinh, đau lung, rụng tóc, chảy nước mắt với quý đầu.

Có các bệnh non, dừng, Lưỡng nghi bồ thận - số 20 của Lê-huy-

Phach đều khỏi cả. Giá 1p.00 một hộp.

Thuốc này đã kinh nghiệm nhiều năm, chữa khỏi hàng vạn người có bệnh ở thận

Vạn Năng Linh Bồ

Thứ thuốc này rất hay, bồ cho các cơ thể người ta rất mau chóng. *Di bìa* tình huyết, *di bìa* tình huyết nghĩa là lấy tình huyết khác đem bồi bồ cho tình huyết người ta, tức là thứ thuốc này dùng những cơ thể của loại vật như: gân heo, xương heo, tim lợn, óc lợn... Các thứ ấy chế hóa rồi hợp vào các vị thuốc khác rất quý... làm thành thứ thuốc Vạn-năng-linh-bồ này. Thuốc này đã kinh nghiệm nhiều năm. Ai dùng cũng rất lấy làm may ý. Dùng này trăm phần được cả trăm, chúng tôi đây đem phát hành thứ thuốc này để giúp anh em các giới thiệu phần sức khỏe. Ở thế kỷ thứ 20 này, tên tình thần, ham vui chất, dien-khi obieu. Nếu đời oay, ít người tuổi thọ bàng đời xưa thì có i nỗi thương nhua ngoai i càng dễ làm, không những thế mà lại còn tìm òc canh tranh... biết bao nhiêu có nó làm hại sức khỏe của chúng ta... Bởi thế phải có thứ thuốc Vạn-năng-linh-bồ này giúp đỡ anh em các giới thiệu phần sức khỏe. Dùng thuốc này thận, hinh trang kiện, phần khởi liob thần, khém tri khôn, tăng trí nhớ, làm việc lâu mệt, ăn ngon ngủ yên, khỏe mạnh luôn, tăng thêm tuổi thọ... Làm việc quả sức, tư lự quá độc hại, đãi súc khỏe và tinh thần: người hoan hỉ, ba mèo súc khỏe, bênh lát luôn luôn, tinh thần hót hổi, bần thần, hay đánh trống ngực, tim gan thấp thỏm... Người ốm mởi khôi, các cù già súc lực yếu say, dùng thuốc Vạn-năng-linh-bồ này bồi bồ súc khỏe rất mau chóng, khôi hết những bệnh nguy hiểm bồi hàn súc khỏe mởi sinh ra: Bất cứ giá tré, lớn, bé, dân ông, dân bà, dân bà có thai, trong người mồi mèo, dùng thuốc Vạn-năng-linh-bồ này bồi bồ súc khỏe rất mau chóng, khôi hết.

Dân-bà bát điều kinh

Hành kinh khi lên tháng khi xuống tháng, hoặc 2, 3 tháng mới hành kinh một lần, hay hành kinh 2, 3 lần trong một tháng, mà sắc huyết tim, nhợt... tức là kém huyết mà mắc bệnh kinh bát điều. Kinh đã không điều còn sinh nhiều chứng: vàng đầu, ủ tai, mồi xương sống và hành kinh, khói đầu bụng nói bón nitsa!

Điều kinh chứng ngọc số 80 giá 1p.50: riêng dùng cho các bà đã có chồng mà mắc bệnh bát điều. Dùng thuốc này đã điều kinh, lại mau co thai.

Điều kinh bồ huyết số 21 giá 1p.00: riêng dùng cho các cô, đang thuốc này kinh-nguyệt điều hòa, đỡ da thâm thịt, khỏe mạnh luôn luôn...

Bồ phê trú lao

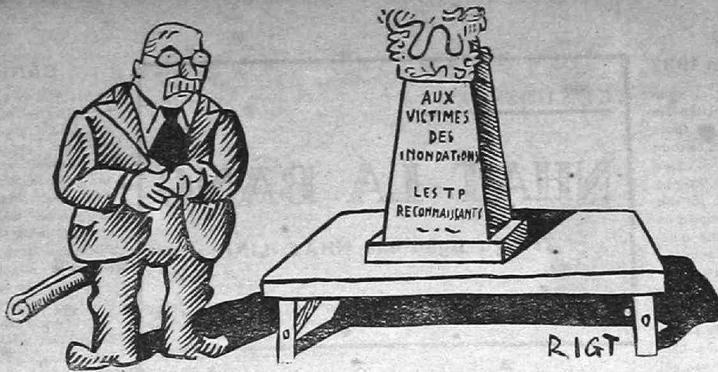
Phôi là cơ quan rất hèn, luộn luộn, thô hùt, không thể nghĩ được phút nào, thi những khí thô hùt không đều, nóng phôi, bức hơi, tức ngực, phổi tim cách để phòng cho phổi được đều hòa. Phôi yếu sinh ra những bệnh: khói, thêu, súc, xuyễn, khac huyết, lao, sỏi.

rất là nguy hiểm!

Thuốc Bồ phê trú lao Lê-huy-Phach số 89 giá hộp lớn 1p.00, hộp nhỏ 0p.60 là một thứ thuốc chữa các bệnh ở phổi mâu khói lâm, bồi cù già tré, lèo bò có các-bệnh ở phổi dùng thuốc Bồ phê trú lao này khỏi ngay. Công hiệu của thuốc này: Khỏi bệnh khái huyết, khac huyết (khac nhõ ca mâu) - Khỏi bệnh xuyễn súc (khô thở, tắc hổi) - Khỏi bệnh ho khau - Khỏi bệnh ho đờm - Khỏi bệnh ho gà - phòng trừ các bệnh áo phổi.

Nhà thuốc LÊ-HUY-PHACH — Hanoi, Tonkin

(tại Janvier 1938 nhà thuốc Lê-huy-phach sẽ dọn lên 19 Boulevard Gia-long và 40 boulevard Rollandes Hanol
ĐẠI-LÝ CÁC NƠI: Haiphong : Nam-tam, 100 Boulevard Namdinh : Việt-Jong, 28 Rue Champeaux. Thailinh : Nhâk-hiê, 97 Jules Piquet. Hải-duong : Phú-viên, 3 phố Kho-Bạc. Ninhbinh : Ich-ir, 41 Rue du Marché Bacninh : Vinh-Sinh, 164 phố Tiên-An. Hongay : Hoàng-dao-Quý, 5 Théâtre. Yênbay : Thiên-đình đường, 11 Av. de la Gare Cao-bằng : Lưu-duc-Vy, 21 Gallien. Phú-ly : Việt-Dân, 11 Rue Principale. Sơn-tây : Phú-Lương, 8 Amirial Courbet. Lang-sơn, Lý xuân Quỳ 10 bis rue du Sct. Thanh-hoa : Thái-Lai, 6 GrandRue. Vinh : Số-Huy, 59 Phố Ga Hué. Văn-Hoa, 29 Paul Bert. Qui-nhơn : Trần-văn-Thắng Avenue. Khái-dinh Nha-trang : Nguyễn-dinh-Tuyễn, Tuy-hòa : Thành-Tâm. Phan-rang Bazar Tú-sơn Phanri. Ich công thương cuộc. Dalat : Nam-nam được phòng Quarc-Ngái : Lộ Hùng Route Coloniale. Faifo : Chùa-Liên, 228 Pont japonais. Phnom Penh : Bujah-Tri, 15 Rue Olier. Kampot : Bazar Song-Dòng. Thatkhet : Naison Chung-Ky và khắp các tỉnh & Nan-ký đều có đại lý cả...
Tổng đại lý tại Mỹ Tho : NAM CƯỜNG THU XĂ

Trước đây kỷ niệm những dân bị nạn thủy tai

Tự do ở Thuộc địa Pháp

Vấn đề nhân công

TỰ do cá nhân ở thuộc địa, trong giới hạn quá ư chặt hẹp của nó, lại còn bị tiết chế một lần nữa, lúc ta xem xét đến vấn đề nhân công.

Bí khai thác thuộc địa, dân mảnh quốc nghĩ đến vấn đề ấy trước hết, vì liều dân có muôn, vạn, úc, không có người làm cũng không ra được lợi. Vậy cho nên, từ lúc sinh ra thuộc địa, họ vẫn tìm hiểu cách để có nhân công, mà có nhân công rẻ giá bao nhiêu là lợi tức của bọn di khai thuộc địa lại càng tăng lên bấy nhiêu.

Cái lẽ kinh tế đó đã dẽ ra một chế độ vô nhân đạo, một chế độ bạ loài người xuống bằng loài súc vật: chế độ cưỡng bách lao động.

Tuy vậy, chế độ ấy vẫn có người bênh vực. Lẽ tất nhiên là những người muốn giữ chế độ ấy để lấy lợi cho mình. Họ bảo rằng một thuộc địa, muôn trồ nên thiêng vượng, cần phải có nhân công chịu khó, chăm chỉ. Vậy mà dân da vàng ở Á châu hay dân da đen ở Phi châu báu tinh rết lười, chỉ có sự cưỡng bách lao động là có thể bắt họ làm cho xứ của họ trở nên phát đạt được.

Nhưng số người dám nêu những lý do ấy càng ngày càng thưa. Riêng về phương diện kinh tế, lao động tự do ai cũng thấy hơn lao động cưỡng bách nhỉ. Một người bị buộc làm việc cho người khác hưởng, trong lòng bao giờ cũng mang một mối căm hờn, uất ức. Họ chỉ làm cho đũi khỏi bị đánh, bị phạt mà

thôi. Trước lại, một người ở chế độ lao động tự do, làm lụng là vì họ muốn, họ mong được sống một đời đầy đủ hơn: làm việc vì họ vọng như vậy là tự nhiên là có kết quả tốt tươi hơn làm việc vì sự sự trừng phạt.

Còn về mặt xã hội, nhân đạo, thì không cần phải nói: cưỡng bách lao động là một sự quái gở, là một điều si nhục cho văn minh, cho nhân loại.

Tuy vậy, sự quái gở ấy đã được các nước văn minh công nhận trong khoảng ba, bốn thế kỷ. Thời buổi ấy, sự quái gở ấy lây ten là nô lệ.

Chế độ nô lệ đã lưu một vết nhơ trong lịch sử, không bao giờ rửa sạch.

Bắt đầu là năm 1412, Ganzalés, một người dân nước Portugal, đem trả lại người Á rapé mây người bị bắt nén được họ biến lại rất nhiều vàng cốn và mười người da dea. Từ đó, thấy bờ, nước Portugal, rồi các nước khác mới nghĩ đến nguồn lợi buôn người và lập chế độ nô lệ, một chế độ có từ đời thương cỏ, trở nên thiêng rết lười, chỉ có các nước văn minh của châu Âu.

Nước Pháp cũng ở trong số cường quốc dung lũng chế độ và nhân đạo ấy. Ở các thuộc địa cũ, các chúa đồn điền mua nô lệ, mà họ gọi là ébene, một thứ gỗ đen nhánh như mua, để làm việc cho họ. Nô lệ không có quyền gì hết, ngoài quyền nai lưng ra làm vất và suốt ngày, và suốt đêm nữa tùy theo ý muốn của ông chủ. Trước lại, quyền của ông chủ rất nhiều; ông ấy muốn đánh đập,

giiam cầm, chặt chân tay hay giết chết di cung phải chịu. Nô lệ, thương thay, chỉ còn là một con vật chịu khổ, nhục đến mẫn

dời nô lệ.

Đó là nô lệ những dân da đen ở Phi châu, bị người da mua về để bán lại cho các chúa đồn điền ở thuộc địa, cũng có khi có sẵn nô lệ rồi. Thí dụ như ở Madagascar, một hòn đảo ở phía đông nam Phi châu, và ngay như ở Cao-mèn. Song những người nô lệ ở hai nơi ấy được chủ đất dãi từ tể, và coi như người nô lệ.

Dẫu sao, dầu nô lệ được dãi từ tể đến bực nào nữa, chế độ nô lệ cũng không có thể bệnh vực được. Vì thế, nên dân da, ở các nước văn minh, ở Anh, ở Pháp, dù luật nhân đạo phao phẩm đổi. Cho đến giữa thế kỷ thứ XIX, chế độ nô lệ mới bị bãi bỏ. Năm 1833, nước Anh bắt đầu trước, rồi nước Pháp, năm 1848, tuyên bố rằng chế độ nô

lệ bị bãi ở khắp thuộc địa. Nhưng chế độ mờ pha, người ta bảo nó là một cái hại, nhưng là một cái hại cần có. Là vì các đồn điền, như đồn điền cao xù chẳng hạn, cần đến nhân công, nhân công rẻ tiền. Nhưng không phải vì thu lợi cho một số ít tư bản, mà nên giữ lại một cái hại lớn. Vì dân mờ đến làm các đồn điền, sau khi đã ký giao kèo rồi, phải sống trong một chế độ không khác chế độ nô lệ mấy chút, một chế độ nô lệ có thời hạn. Dân ấy, nếu thực là nhân công được tự do, thì sao lúc đến nơi làm việc, lại bị ném cả lũ vào một nơi như lũ binh, bị bắt làm việc cho một ông chủ, và bị phạt liền và phạt tù nếu bỏ việc không làm. Ở trong nhà, họ cũng không được tự chủ nữa: chỗ ăn nằm, cơm bao

có, mà bây giờ, thương thay, cũng vẫn còn. Ngày xưa, hồi Gia-Long, Minh-Mang, Triệu-dinh dùng chế độ ấy để đào sông, đắp đê, nhưng công cuộc có ích chung và ít khi có. Đến lúc nước Pháp sang lấy Lạc tinh, chế độ làm xâu tha hồ mà

ra tai. Nhưng vì dư luận phản kháng, nên đến năm 1881, chế độ ấy bị bãi. O' Trung, Bắc-kỳ, thoạt kỵ thủy dân có thể trả tiền thay vào việc làm xâu, rồi đến năm 1898, chế độ ấy cũng bị bãi. Song bãi mà vẫn còn sống. Vì người ta còn dùng nô

đề bắt dân đắp đê, đắp đường.

Báo Tiếng Dân gần đây còn kêu ca về cái di tích ấy của chế độ cưỡng bách lao động.

Còn chế độ mờ pha, người ta bảo nó là một cái hại, nhưng là một cái hại cần có. Là vì các đồn điền, như đồn điền cao xù chẳng hạn, cần đến nhân công, nhân công rẻ tiền. Nhưng không phải vì thu lợi cho một số ít tư bản, mà nên giữ lại một cái hại lớn. Vì dân mờ đến làm các đồn điền, sau khi đã ký giao kèo rồi, phải sống trong một chế độ không khác chế độ nô lệ mấy chút, một chế độ nô lệ có thời hạn. Dân ấy, nếu thực là nhân công được tự do, thì sao lúc đến nơi làm việc, lại bị ném cả lũ vào một nơi như lũ binh, bị bắt làm việc cho một ông chủ, và bị phạt liền và phạt tù nếu bỏ việc không làm. Ở trong nhà, họ cũng không được tự chủ nữa: chỗ ăn nằm, cơm bao

(Xem tiếp trang sau)

Hoàng Đạo

Phòng Triển Lãm 1937

Cuộc thi các trò vui. — Nhân dịp trong khi có phòng triển-lãm (Salon 1937) của Việt-Nam mỹ thuật kỹ nghệ hội, chúng tôi định tổ chức thêm các trò vui, mới, lạ, có nhiều giải thưởng. Vậy trước ao rỗng bà con ai có ý kiến gì hay, xin gửi thư đến M. le Président Commission des Fêtes (Société Annamite d'Encouragement à l'Art et à l'Industrie) Musée Maurice Long aile gauche — (Nhà Bảo-Tàng & trong Hội chợ) đến 12 Décembre 1937 thi hết hạn.

Quan Toàn-Quyền sẽ đến khánh thành mở cửa Phòng Triển-Lãm vào ngày 11 Décembre này vào hồi 3 giờ trưa. Các người có tác phẩm hay, các Hội-viên, và các ông các bà có карте mời mới được dự khánh thành. Khách tham-xang xong công chúng mới được vào xem. Tiền vào cửa là 0p.03 một người. V.N.M.T.K.N.H. lai cáo

Văn đề nhân công

(Tiếp theo trang nhất)
nhiều, đồ ăn bao nhiêu, cũng có người coi sóc, ngồi ngán tái. Vì những lẽ ấy, chế độ mậu phu thuộc dân vẫn ngán coi là chế độ nô lệ phủ một nước sơn mài, và những cái mῷ phu đi Tân thế giới bay di mội nơi khác, đều bị nhân dân khinh bỉ là dã đàng tay vào một việc sỉ nhục.

Nhưng chế độ ấy, theo thời gian phải dần dần tiêu diệt. Dần lao-dộng dần dần chiếm được quyền tự do cầu lao. Chính phủ Bình dân lên cầm quyền đã cương quyết di vào con đường ấy. Đạo chủ dù tháng chạp năm 1935 về luật lao động, và đạo chủ dù ngày 19-10-37 vua mới tuyên hành là những đạo luật nền tảng cho tự do lao động của ngày mai. Dẫu bọn chủ nhân thuộc địa muôn bịa ra những lẽ gì mặc dầu, sự thực bao giờ cũng thắng và rồi đây, chứng di tích của chế độ sẽ bị tiêu diệt. Chúng tôi rất mong ngày sáng sủa ấy chóng đem sự vui vẻ đến cho hết thảy các thuộc dân.

Hoàng-Đạo

KỶ SAU SĒ ĐĂNG

NHẬT LÁ BÀNG

Truyện ngắn của NHẬT LINH

(dùng làm lura cho truyện LOAN, DŨNG)

TUẦN LỄ MỘT

CHO VAY NĂNG LÃI

ÔNG Toàn-quyền mời kí nghị định tuyển hành đạo chỉ dụ của Ông Tông-thống ngày 9-10-36 về việc cho vay.

Tir bây giờ trả đi, trong các xé bão họ hay thuộc địa, những ván tư cho vay phải đem lãi chẵn ký của một viên chức coi riêng về việc ấy. Viên chức phải ký nhận rằng: 1) hai bên đã ký tên, 2) tiền nong đã đến 3), và số tiền đưa cho người vay đúng với số tiền viết trong ván tư, không phải trả khoản nào.

Những ván tư nào không có chữ ký thì đều coi là không có giá trị. Còn những ván tư cho vay lần trước khi ban bố đạo nghị định này thì trong một hạn 6 tháng phải đem lãi chẵn chứng thực của viên chức nói trên, nếu không sẽ mất giá trị. Riêng ở Trung, Bắc-kỳ, việc ký nhận ấy sẽ giao cho các ông chánh phòng ván tư hay các ông chủ ỉnh.

Nhưng đó là riềng về các thuộc dân hay là cống dân Pháp mà thôi. Còn các thàn dân phu thuộc vào Nam Cứu, và chả là dân bão hố, thi vẫn nguyên như trước, phải đợi chờ đợt trả lãi.

Ta cũng nên mong rằng tờ chí du ấy trong một thời kỳ gần đây sẽ thay xuất hiện để trừ tiệt cái nạn cho vay nặng lãi nó đương hành ở thành phố.

Tuy nhiên, đạo nghị định trên kia sẽ có một kết quả đáng lo ngại: là những việc vay, mượn sẽ sinh ra

khó khăn. Chính phủ Bình dân chắc cũng biết như vậy, nhưng đối với cái nạn cho vay nặng lãi, chính phủ bình dân cần phải tìm hết các phương pháp để trừ khử. Muốn tránh sự lo ngại kia, chính phủ có thể cải cách lại nông phong ngâm hàng cho có tính cách bình dân và khuyến khích nông dân lập nông đoàn hay hội nông nghiệp để cứu giúp nhau mang tần cho nhau. Chỉ có thế, mới có thể chống lại được cái nạn cho vay lãi nặng.

NHÀ BĂNG ĐÔNG-PHÁP

HỘ ĐỒNG Quản hạt miền Nam lại một lần nữa di chính phủ nhà Ngân hàng Đông-Pháp. Nhưng nhà úy kiêm cố vấn trưởng như những cố thành đới Phong kiến, khó phá lám. Một Hội đồng vẫn để tên chính phủ: một bản think cầu đại ý nói rằng: « Nhà Ngân hàng Đông-Pháp vừa là một nhà ngân hàng có độc quyền ra giấy bạc, lại vừa là một nhà ngân hàng buôn bán, khai thác để lây lợi. Vay mà từ trước đến nay, nhà ngân hàng ấy quên lẵng lợi chang cho cả xit, chì mưu lợi riêng. Vậy, xin chính phủ bãi bỏ độc quyền của nhà Ngân hàng ấy đi và lập một nhà Ngân hàng cản chính phủ Đông-Pháp. »

Chính phủ trả lời rằng việc đó chỉ có chính phủ bèn Mùi-quốc mới có quyền phân đoán.

Nhưng không phải vì lẽ ấy mà cứ phải chịu đe nhà Ngân hàng Đông-Pháp rút ruột Đông-Pháp mãi được. Nhà Ngân hàng có quyền ra giấy bạc cần phải là của toàn xóm Đông-Pháp; lời, nếu có lợi, phải đặt vào quỹ chung chứ không có lý nào lại riêng chung vào túi áo matty ông chủ nhà băng được.

Có như vậy, công lý mới có mặt ở Đông-đương, mà lý tưởng của chính phủ Bình dân, lại chính là đem công lý lại đất nước xáu số này.

DẤNH ĐẶP
NHỮNG việc xen dăm đánh người
đem ra tòa thương thầm, ở
Hà-nội và ở Saigon xẩy nhau lại cho
ai nấy biết rằng những cuộc giao du
của cá nhân Pháp, Nam vẫn còn
nhieu điều khuyết điểm.

Như muốn chứng cho sự thực chân
ngắn ấy, gần đây, trong Nam có
những lỗ thông tin cho cao viên chức
Pháp cầm đánh dập những người
bản xít lẩn dưới quyền mình.

Đó là một sự kiện đầu đáng để ý,
vì việc ấy lò cho ta biết rằng chính
phủ rất lười ùi đến sự đối đãi người
bản xít theo lề đó.

Nhất là đối với người Annam. Vì
dân tộc annam là một lộc rất
chuồng lè Phelps, và sự đánh dập,
chửi, mắng bao giờ cũng lưu lại
trong trí não họ sự khinh bỉ, chê,
ghét những người dâng sang
lõi vũ phu áy đối với họ.

Thường thường, ta thấy ở góc phố,
hay trên đường trường, một người
Pháp hung hăng đánh dập người
Nam. Người Nam nhỏ bé, yếu ớt,
đánh phải chịu, và cõi ngắn, miệng
hở không kêu vào đâu được. Nhưng
không phải là họ phục, trái lại, họ
đề một bén lồng sr cầm hòn, sự
khinh bỉ kẽ dâng sicc mạnh áp
bắc họ. Điều ấy rất có hại cho danh
tham của nước Pháp, cần phải trả
cho liệt.

H. B

Giúp dân bị lụt

Nhờ Ngày Nay gửi cho hội đồng
Cứu-tổ.

Ông Bồ ván Bốn hiệu sách ở
Phnompenh 1p.60

Ông Lê Thành P. F. T. Phước Chá
Baris 1p.00

Anh em sở Xe hòa mỏ than Hồng
gai 2p.80

Xin thay mặt anh em dân lụt,
cảm ơn các nhà từ thiện. N. N.

— Trẻ con thi một đồng một
đôi, người nhòn thi hai đồng.

— Thế ông bán một đôi cho một
thằng bể.. trè con chán to bằng
chán tôi.

19 HÀNG ĐIỀU MỚI XUẤT BẢN
Nhà in NHẬT-NAM THU-QUÂN dâp
về số 19 Hàng Điều — N° 19 Rue des Pipes Hanoi

MỘT CÓ SÁCH

Số 2 Tinh-Durge Giản-Giải Giá 0\$50

Số 1 Môn Võ Bi-Truyền Song-Luyện 0\$05

Trọn bộ đóng bìa. Sách dày đánh Côn
(có nhiều hình rõ) 0\$50

Trọn bộ đóng bìa. Sách dày đánh kiêm
(có nhiều hình rõ) 0\$50

Ở xa gửi mua thêm tiền cước. Thơ mandat đe:
NHẬT-NAM THU-QUÂN, 19 Hàng Điều Hanoi

NGƯỜI VÀ VIỆC

NAM TRIỀU

CÁC ông nghị miền Trung năm nay lại nhắc tới một bản thân cầu về Nam-Triều: các ông ấy muốn công qua miền Bắc phải chịu đựng ít nhiều về khoản chi phí cho Nam-Triều.

Kè cũng là một khoản tiền lớn mà dán trong Trung phải trả, nên họ muốn chia sẻ cái danh dự bởi nồng nàn ấy cho dân ngoài Bắc. Xong ở ngoài này, số chi thu đã thắng bằng rót, nên thề lòng các ông nghị Trung, thi biết lấy tiền dán mà bù đắp cho Nam-Triều được.

Vì vậy nên mãi đến bây giờ, nhân dân trong Trung vẫn đánh công lung cát gánh danh dự kia.

Tuy nhiên, lời yêu cầu của các ông nghị miền Trung không phải là không có lý. Nhưng cái gánh danh dự kia không nên trao cho cả cung đàn mang. Là vì rõ mua mòc thẩm nhau của Nam-Triều không tưới đến họ. Chỉ nên đánh một thứ thuế mới, gọi là thuế bài ngà, đánh riêng cho những người nào được tám gõi mua mòc của Nam-Triều.

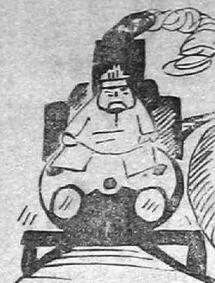
Như vậy thi không ai ta thán cả, mà tên thuế muôn tăng lên rât để, chỉ làm thêm bài ngà bay bay thêm phần hâm hè xong ngay.

NHỚ ƠN

ONG PIERMART, trong báo *Annals mới*, có đăng một bài nói về lòng biết nhớ ơn của thuộc dân đối với người Pháp. Một người bạn ông nghe vui hỏi ông: « Vâng ra ông trưởng họ biết nhớ ơn mình à? »

Rồi ông bảo rằng: « người Pháp sang thuở dia, sang Dàng-dương chẳng hạn là để công án việc làm, để tranh lấp một ngôi nhà, cũng như du buôn lũy lũi, đi làm công chức lấp tiễn. Như vậy thời mà đời cản một nước gọi mình là ân nhân thì cũng khỉ quá. »

kết thì cũng khỉ quá thật. Thế là nhiều người Pháp, cí nhât quyết đòi thi ốc dân nhớ ơn mình cho bằng được, mà nếu thuộc dân không có

BANG BANH BI XE XOA

CAI CHINH

Số báo này trong bàn Ô Chữ số III, ô 2 ngang, 4, đọc là **một ô den**.

on gõi mà nhớ, thì bùa mõi ché là do bởi nghĩa là mõi giống dã man. Đáng lý ra, thì họ phải ở thuộc dân mới phái. Lời vi họ ở đâu đến chiếm lấp những chỗ ăn trên ngồi trồc, tự tạo cho mình để đem về nước tên mõi hôi nước mắt của thuộc dân. Các ông chủ mõi than, các ông chủ đồn diễn, các ông đại tư bản có chán trong các hõi buôn hay các ngân hàng, được no nê dùi dùi sung sướng, chẳng phải là nhớ thuộc dân là gì. Vây mà họ không chịu ơn, lại còn đòi ơn nữa mõi hay, mõi hợp cái luân lý đặc biệt ở thuộc dia. Vây mà họ còn co người viết sách hoặc thốt ra những câu nói xấu, những lời phỉ báng, vu cáo thuộc dân dã nói súng họ!

Còn đối với mõi quốc, nếu mõi quốc thành thực mong cho thuộc dân để đến cõi vân minh, nếu mõi quốc deer hết tài lực để chông dat được cái lý tưởng, cái mục đích cao thượng ấy, thi không cần hỏi, thuộc dân cản không bao giờ quên được ơn, dầu lúc dã tự-tri, tự lập rồi cảng phong. Nõ là một sức mạnh.

Sử mõi mà ông thù, hay là sự vu cáo dày chằng?

ĐÓI MỚI

BÀI Ich Hữu đòi mới.

Ông Cô Lý. Lê-van-Truong hàng hãi ra đứng chủ chương với những

khăn hiện tốt đẹp.

— Tô quốc!
— Danh dự!

Rồi ông tuyên bố bô nori yên tĩnh để gầy ra một cuộc cách mệnh về tinh thần, một cuộc cách mệnh về văn hóa, để giúp người ta làm người cho ra người, để thử sự sống và sức mạnh.

Thật là phong ba, bão táp.

Rồi ông mat sát bón đầu cơ ngồi bút, đầu cơ lòng tin yêu của những thính giả văn chương, đầu cơ lương tâm.

Làm như là lúc nào ông cũng có lương tâm vậy.

Nhưng mõi thò đầu, duỗi cung lai thò nốt.

Nhắc lại một lời *Tân Việt nam* và không *Ngày Nay*, ông dám bão *Ngày Nay* dà vân Ánh Sáng để xin phụ cấp chính phủ. Lời vi không ấy, với tà tâm của *Tân Việt nam*, dư luận đã rõ. Ngày Ông Cô Lý nhắc lại lời vu không, tức cũng là phạm tội vu không, dẫu ông muốn viện danh dr. tô quốc, lương tâm, sức mạnh, sự sống vàn vân... hãy một thè gi khác ra cũng không thay đổi được cái tư tưởng thông thường ấy.

Mà dã vu không, tức là làm trái lương tâm, tức là « làm người không ra người », như ông đã nói.

Hay là ông nghĩ đến tàn kịch đời xưa chăng? Vu cáo, cí vu cáo di, thế nào cũng đỗ lại cái gi. Vu cáo nói theo lối văn của ông Cô Lý, nó nhẹ nhàng, phảng phất như hơi gió Thơ trên lá cây, rồi nó đỗ hít nơi này đến nơi khác, nó chuyển ra sõi nõi, rồi nó vi vút, nó gầm thét, như một trận cuồng phong. Nõ là một sức mạnh.

Sử mõi mà ông thù, hay là sự vu cáo dày chằng?

Nếu thế thì ông nên vè nơi yên tĩnh mà mõi một cuộc cách mệnh trong tinh thần, trong lương tâm để đó, rồi hay đệm danh dự ra mõi cuộc cách mệnh tinh thần cho người khác.

Tự giác nhì giác tha, ông a.

HỘI HỌP TRÁI PHÉP

Viện dân biểu trong Trung, ông nghị Phan triệt Khanh có nói đến một việc khá quan trọng.

Nguyên ống Khanh, lúc trúng cử dân biểu, có trưng cầu ý kiến, nguyên vong của dân, bão họ đề tài liêu đến cho ông ta trước ký bối đồng dân biểu để đem vào để đặt lên chính phủ. Nhưng ngày dân chúng lũ lượt kéo đến nhà ông đưa các bón thính cầu, thi có các viên hành chính về lập biên bản. Rồi sau, ông được tin ông phu chiếu luật « hội họp trái phép » làm án tam người chơi. Lại cũng trong tháng ấy, dân chúng đem đơn thỉnh cầu đến cho ông nghị Trần-dâng-Hiển cũng bị bắt và làm án tù.

Vì vậy, ông yêu cầu tha cho những người lương dân chỉ có tội đến nhờ người đại diện lo đặt lên chính phủ nguyên vong của họ mà

THÈ ĐI...!

Vi tiền có vụ kiện nhau

Thần công lý chẳng biết đâu mà rờ.

Mượn, vay, tờ chữ mập mờ.

Ké kêu chưa già, người thưa già

Rồi.

Thật là rắc rối, lôi thôi.

Quan tòa chẳng rõ ai người già,

ngay.

Các ngài đánh chịp bó tay

Muốn ra maah mối phải xoay thần quyền.

Sức cho bén bị, bén nguyên

Ra đèn hàng Trống mà tuyên lời

thề.

Ai ngay, Thành đè cho vè...

Ai gian, Tháuh vật xuống hè chét

troi.

Bền hàng Trống ? Các ngài oi,

Các ngài hây dê cho tôi phi curi.

Bền hàng Trống rạo vừa rồi

Bi thẳng kè trộm vào moi hòn tiền,

Thánh Bà nêu quả linh thiêng,

Bà làm cho nó đảo đên rung rót..

Nói chí đên việc thè bồi.

Bày trò che mắt con người tể

gian !

Tù xưa, bao kê khai man

Văn nguỷ nguây sống, bình an

như thường.

Thần thiêng, ò truyền hoang

dường l

Thè ché chui ống, trò mường ai

tìn ?

TÚ MỒ

hồi và nêu không được, thi ông xin từ chức để ta cái lòng tin nhiệm của dân chúng đối với ông.

Cả viên cung đồng ý với ông Khanh đè can thiệp vào việc ấy.

Kè cũng chương tai thật: một ông dân biều điệu cẩn nhất là luôn luôn trực tiếp với dân chúng

đã báu họ lên để biết nguyên vong của họ. Thế mà nêu có gặp mặt nhau, thi phải tôi « hội họp trái phép » !

Muốn cho sự vò lý ấy khôi xâia, không còn gì bằng cho tụ do hội họp, mà ở miền Trung, cái đê để dâng lâm, chỉ một đạo lý là được rồi.

TÚ LY

COFFRETS FORVIL

là một thứ mừng dám cưới rất nhâ.

Có nhiều kiều — Giá rẻ

Bán tại hiệu Nước-Hoa

COMPTOIR COMMERCIAL

59, Hàng Gai, Hanoi

LEÇONS DE VIOLON, VIOLONCELLE

par

M. NGUYỄN XUÂN KHOÁT

ancien Répétiteur

du Conservatoire d'E.O.

46, Rue Richaud, Hanoi

ANH-SÁNG

Ông Toàn-quyền Brévié nhận làm danh dự hội trưởng và đỡ đầu cho đoàn Anh Sáng

Bà Trịnh-thục-Oanh, Trưởng ban ban lô chức đoàn Anh-Sáng vừa báo cho biết rằng ông Toàn-quyền Jules Brévié đã nhận làm danh dự hội trưởng và đỡ đầu cho đoàn Anh-Sáng.

Ông toàn quyền Brévié lại cho phép Ủy viên Anh-Sáng trong mấy ngày 13, 14, 15 Décembre đến các công sở miêu viễn chức vào đoàn.

Đoàn Anh-Sáng trào treng cảm tạ ông Thủ hiến Đồng-dương và mong rằng các bạn viễn lô chức các công sở sẽ hưởng ứng đoàn Anh-Sáng và vào đoàn để giúp cho Anh-Sáng chông lõi rõ khắp mọi nơi trong nước.

Đoàn Anh Sáng

Ngày Anh Sáng được phép tổ chức vào ngày 12 Décembre 1937

Đoàn Anh Sáng vừa tiếp được thư ông Đốc lý Virgitti cho phép tổ chức ngày Anh Sáng vào chủ nhật 12 Decembre 1937 ở Hà-nội.

LỜI CON TRẺ

— Sư có vợ phải không, hò ông?
— Không.
— Thế sao, lúc này trên chùa lại có « sư con ».

NÓN LEMUR

của họa sĩ Nguyễn Cát Tường có nhiều kiều lá, nhiều màu khôn nhau rất mĩ thuật có thể ăn hợp với bất kỳ các thứ y phục khuôn mặt và mǎn da của các bạn già.

CÓ BẤY TẠI HIỆU MAY Y-PHỤC PHỦ NỮ TÂN THỜI

LEMUR

N. 16 Rue Lê Lợi (Giốc cây Thị hàng Kén) Hanoi
Mua buôn có giá riêng tin mời lại nhà thương lượng
ĐẠI LÝ { Hiệu Quảng-Vân-Thanh, 51 Paul Doumer, Haiphong
Fémina Rue Piaget Phnompenh.

Ông đốc lý lại miễn cho tất cả các khoản phí thuộc về ngày lô chức ấy.

Các Ủy ban hành động Anh Sáng đã thành lập

Đoàn Anh Sáng trào treng cảm ơn ông đốc lý.

Sau khi ông bàn ở hội Tri-Tri ngày 15 Novembre 1937, ban Tri-sự tạm thời đã cử những ban có tên sau đây vào các Ủy ban hành động để làm việc.

Ủy ban tổ chức và khánh tiết; Trưởng ban: Bà Trịnh-thục-Oanh, đốc học các trường Nữ-học Hanoi.

Thư ký: Các ông Nguyễn trọng Trac, Hoàng nhất Tiến.

Ủy viên: Các bà: Trần-khanh-Giúp, Hoàng cơ Thụy, Hoàng xuân Hân, Trần-văn Tiết, Tôn-thất Bình, Vũ dinh Ba, Phạm hoàng Tin, Nguyễn trọng Tam, Nguyễn tường Long, Hà sỹ Cat.

Các cô: Nguyễn tảng Phú, Nguyễn thi Nghia, Nguyễn thi Thành, Vũ thi Phú, Ngô thi Hòa, Nguyễn thi Bảo, Nguyễn thi Hảo, Lê thi Lý, Dương thi Loan, Lê thi Phúc, Nguyễn thi Khu, Thanh Tú, Đào phi Phụng.

Các ông: Đông nam Mỹ, Trúc Chi, Đoàn phu Tú, Nguyễn xuân Chử, Phạm hoàng Tin, Lê ngọc Chẩn, Hà sỹ Cat, Đặng quốc Hưng, Thủ hoàng Tin, Hoàng văn Thiếu, Vũ trọng Khách, Phạm hoàng Chi, Phạm hoàng Nhán, Vũ dinh Hòa.

Ủy ban chuyên môn: Trưởng ban: Ông Bùi tướng Chiểu.

Thư ký: Các ông Võ đức Diên, Nguyễn gia Tri.

Ủy viên: Các ông Nguyễn xuân Tùng, Trần-văn Cân, Nguyễn đỗ Cung, Hoàng như Tiếp, Lưu-van Sin, Nguyễn cát Tường, Vũ-an Ninh, Thủ hoàng Tin, Nguyễn gia Đức, Lương xuân Nhì, bà Cát-

Turon.

Ủy ban tuyên truyền:

Trưởng ban: Ông Đoàn phu Tú.

Thư ký: Các ông Hà sỹ Cat, Vũ Huy Hỗ.

Ủy viên: Các bà: Trịnh-thục

Oanh, Nguyễn Cát Tường.

Các cô: Nguyễn tảng Phú, Đào phi Phụng, Lê thi Lý, Nguyễn thi Hảo, Nguyễn thi Khi.

Các ông: Vũ Nam, Vũ dinh Huynh, Lê dinh Liên, Dương minh Châu, Trần hưng Phung.

Ngoài các ban có tên trên đây, những ban có tên sau đây vào các Ủy ban.

Hội đồng lại cử ban Nguyễn trọng Trac làm đại biểu chính thức của hòn ủy ban để dự tất cả các hội đồng của hòn ủy ban ấy.

(Trích những tờ báo của đoàn Anh Sáng ngày 15, 17 Novembre)

Các cô nữ sinh các trường công, tư Hanoi giúp ngày Anh Sáng

Đoàn Anh Sáng đã viết thư yêu cầu bà Trịnh-thục-Oanh, đốc học các trường nữ-học Hà-nội, bà Huỳnh Tân, đốc học trường Hoài-đức, và ban giám đốc trường Thủ-huân Long để các cô nữ sinh các trường kể trên giúp ngày Anh Sáng tổ chức vào chủ nhật 12 Decembre 1937.

Vậy đúng 7 giờ sáng chủ nhật 12 Decembre mới các cô nữ sinh giúp ngày Anh Sáng đến bến quay hội Tri-Tri phô Hàng Quat để chờ các phô đi mời hội viên vào đoàn.

Cùng các bạn nam nữ hội viên Anh Sáng ở Hanoi

Đoàn Anh Sáng rất cảm động khi thấy rất nhiều nam-nữ hội viên Anh Sáng ở Hanoi đến biển tên ta ban thư ký để tham dự vào ngày Anh Sáng tổ chức trong ngày chủ nhật 12 Decembre 1937.

Vì xin nhắc lại: các bạn đã biển tên xin mời đến lại cáo hội quán Tri-Tri Hà-nội đúng 7 giờ sáng hôm chủ nhật 12 Decembre để cùng làm việc.

Cả những bạn nào chưa kịp biển tên hôm đó cũng cứ việc lại để giúp thêm.

Đoàn Anh Sáng
lại cảo

CỤ PHỦ cải chính

CHÚNG TÔI nhận được bức thư sau này của ông Đỗ Thân (phủ ham). Trong thư, ông cực lực phản đối chúng tôi vì đã không cẩn thận để đến nỗi trang gá hòa cuộc. Nghĩa là đã trổng làm ông nghị Luân Thái-binh ra ông phủ ham Đỗ Thân... Đó, xin nhường lời cho cụ phu :

« Báo « Ngày Nay » số 88, trong mục « Tập tranh văn cao » ông Từ Ly có nói đến tôi. Tôi cảm ơn những lời khen và phục cách xét tâm lý rất đúng. Nhưng bằng ấy điều không dẫu che lối của các ông. Tôi, Đỗ Thân, ai là không biết mặt? Vậy mà bức tranh các ông kèm theo bài lại không là chân dung tôi một tí nào!

« Tôi râm râu, vắng râm. Nhưng râu tôi đã nhuộm đầu mà đen được thế? Mắt tôi nhỏ, nhưng chẳng cần phải deo kính mới nhìn.

« Các ông vẽ thế thì còn ai nhận được ra tôi nữa?

« Vậy dinh theo dây bức chân dung thực hiệu của tôi, xin các ông đừng lè mặt bão cho công chúng đồng lâm.

Đỗ phủ Ham »

Lậu, giang-mai, hạ-cam

Bệnh lậu đe lây hoặc chưa khởi có thể sinh ra nhiều biến chứng nguy hiểm, lở ngọc-quân (balanite), ẩn xiết ra ngoài (déferente), xung khớp xương (arthrite) v.v... Kíp dùng thuốc lâm số 13 của

ĐỨC THO ĐƯỜNG

131, Route de Hué — Hanoi

sẽ được khôi muối và chắc-chắn. Giá 0p50 một hộp.

Tuyệt-noc kién-tinh hoàn — Trong thuốc có 7/10 chất bò và 3/10 chất sát-trứng. Lợi tiểu-liên, tổng kết ngọt độc tozine và lâm đường tinh chóng lèn da. Một hộp dùng 5 ngày, giá 1p50.

Nhận chữa khoán dần ống, dần bã.

GÁ TRƯỜNG GIÁ — Nhỏ ơi! Xem mấy giờ rồi, liệu mà ra gáy sảng
đi thôi!

Tru'oc Vành Móng Ngu'a

NGÂN TRỎ CHỨC VỤ

TÂM văn Doanh là một người nhà quê như trâm ngan người nhà quê khác, da mặt rám nắng và vê mặt hốc hác như da nhiều nỗi cợc nhợt. Nhìn kỹ, ta thấy cái trán dô ra quá độ, cặp mắt sẹch và sắc, tỏ ra Doanh can đảm, dường binh và cứng cỏi hơn người.

Có lẽ vì thế mà hôm nay, Doanh mới bị buộc vào tội dùng cách bạo hành, hung hán để kháng cự viên chức nhà Thương Chánh.

Ông Chánh Án — Hóm áy, viên chức nhà doan đến khám nhà người anh em của anh. Thế thi việc gì đến anh mà anh lai ra mà kêu là ầm ĩ, kêu dồn lồng đến ném đá, ném gạch và đánh người lính doan đến bị thương?

Doanh điêm đạm lắc đầu trả lời:

— Bầm quâ khống a.

— Không? Thật không?

— Bầm thật khống. Hóm áy, con thấy chiếc ô tò dẹp và láng, con tò mò ra xem, chẳng may trượt chân ngã sōng sói ra trước ô tò. Con lại đau bụng, thành thử không dậy được, đấy ạ.

Ông Chánh án mỉm cười :

— Anh nói vậy, sai với lời khai của các người làm chứng. Những

linh doan đều khai rằng anh tự ý ném bô ra trước xe để chấn đường không cho xe đi, rồi kêu là ầm lên để người láng đến đánh tháo cho anh em trốn.

Doanh nhán nhón trả lời :

— Bầm con kêu là là vì con đau bụng đây a.

Mọi người đều cười ồ.

Ông chánh án chỉ miệng mà hỏi:

— Vậy anh nhất định ch Burton chán mà ngã?

— Vâng a.

— Thế sao ở phòng dự thám, anh lại khai là anh hóa điên?

Doanh lặng im một giây, một giây thôi :

— Bầm... bầm chính vây a, con đau bụng đến hóa điên lên a.

Tiếng cười nô ran khắp phòng.

Nhưng ông chánh án quắc mắt lên, tiếng cười ròn bỗng im bặt.

Ông Chánh Án — Anh khéo chống chế lắm. Nhưng ở sở mật thám anh lai khai khác. Anh lại bảo là vì anh muối tự tử nên anh ném mình ở trước xe.

Doanh — Bầm cũng là vì một lẽ cá. Con đau bụng hóa điên lên được, nên con chỉ muốn tự tử. May mà ngã trước xe, thi con chỉ còn mong xe cán chết là sướng.

Đi xem xiếc

TÔI vẫn không xem xiếc nữa, vì không muốn xem nhữn g người lầm trộ cung chán nản và mệt nhọc như vật, và thấy nhiều khi vật lai cản thông minh hồn người.

Nhưng buổi tối thứ bảy — có ai biết tại sao không? Tôi đã đến xem xiếc Isako. Sao mà đóng thế? Người ta chen nhau lây ve không kịp; tôi không ngờ rằng lại có nhiều người thích xem xiếc như vậy.

Tôi lại không muốn coi xiếc nữa, vì sang rap chớp bóng Olympia để xem phim «Đời Sau» của Wells, vì chẳng lè dì trổ vè. Nhưng cái số iới phái xem xiếc hồn ấy hay làm sao, mà rap Olympia cũng đồng người vào xem chàng kém. Những hàng vé đắt tiền đều hết cả mới rót chát. Ma rây nà là hàng vé ít tiền cung hết nốt.

Tôi đánh quay lại rap xiếc vây. Chết vật và mưu mẹo tẩm mồi lây được cái vé, thật không khác gì chuộc quân áo múa rết ở Van-Bảo. Vào đèn cửa rap, tôi thấy một cái tủ gương lớn đứng sững sững ngạc dà. Tôi mới hiểu tại sao người ta vào xem đóng thế. Thị chính họ ao ước cái tủ gương xô sô kia. Ra họ không phải vào xem xiếc mà chính bì xiếc bởi cái tủ kia vây. Hết số trứng sẽ được mang lùi về ngay. Tôi đám ra lo sợ, vì nếu chẳng may trúng thì cái tủ lớn kia, làm thế nào mà khuôn vè được. Tôi nghĩ đến sự ngạc nhiên của vợ khi đang nứa

đem thang túi lùi vào cái tủ nè.

Trong rap, người ngồi không chỗ nào hở, từ trên xuống dưới. Tôi chắc trong óc mọi người đều có một cái túi.

Bỗng người ta vỗ tay ran. Tôi vỗ tay mạnh hơn ai hết vì tôi không trông thấy gì cả. Cả Công trường hối hả làm chán của cổ đậm đang động dây; — không hiểu có ta nằm xuống đất làm gì — Vì tôi đứng ở za nén chí nhìn thấy có thể thôi. Nghĩ bụng cứ xót xa năm hào ruồi. Bết thế lây ve bão hào ruồi xong, lại được ngồi, mà ngồi cao, tôi già năm hào ruồi mà lại phải dứng mồi chán.

Nhưng sự dã rõ!

Thế ché nết tôi ở lại xem cho hết. Nào hổ, nào khẽ, nào vội, nào ngựa, thi nhau làm trò. Tôi từ hồi khống thiế những con vật kinh ngạc ấy, chúng nó nghĩ nhăng gì? (Có lẽ chúng nó không nghĩ gì cả, nhưng nhả vú chúng tôi vẫn thế, cù hag

về chuyện dã đánh ba cái, dãu hổ cho quan trọng).

Kể các trò lừa cưng khà. Nhưng toàn thê cưng không có gì hay hơn xiếc ta. Nhiều trò lại kem nưa. Vòng mà người ta đến xem đồng dúc thế.

Vì cái tủ gương chàng ? Cố le.

Tôi, tôi chỉ biết buổi xiếc ấy, tôi đứng mỏi cả chân, và mờ cả mắt mà không dỗi được một chút thủ vị gì.

Tôi cứ lâm niêm niêm — kẽ cưng hơi ác — cho con hổ kia nó cần người dạy nó một cái, hay con voi kia nó quật cho người quản tượng một cái, thi thật mới vui vui.

Nhưng mong mãi không xay ra chuyện gì, tôi đánh di vè. Đến trước cái tủ, tôi nhìn vào gương trước cái tủ, tôi nhìn vào gương một cái, chào rẽ lè phép cái người ở trong ấy, rồi lè phép di ra.

Thế là hết «xiếc».

Thạch-Lam

Lời bà cáo cho khách phong linh, ai cũng nên biết :

Đã ranh một số tiền lớn để theo một công cuộc trong 3 tháng.

CAM ĐOAN CÁC NGÀI KHÔNG MẤT MỘT XU NHỎ.

Bắt đầu từ 1/11/1937 này, nhà thuốc THƯỢNG-DỨC chữa không bẩn cho các người, bì lông mịn, buốt tít, bì Giang-Mai bạch loét, quả soái, bì Hạ-Cam tẩy sút lò loét. Mục đích cách chữa không lấy tiền này là để giúp các bạn bì bênh phong-linh khỏi phản cảm tìm chọn một thứ thuốc nào trong khi mắc bệnh, vì hiện nay thirc quí một số đông các người bị bì sinh nhai cũn. Dường dáo với giao-cửu thuyền tám, kiêm cách lây tiền, không giúp ích gì cho ai cả. Một mục đích nữa cho sự chữa không lấy tiền này, là để rõ cho mọi người biết nhà thuốc THƯỢNG-DỨC không riêng chỉ báu thuốc phong linh để kiếm lợi, mà còn những thuốc khác chữa những bệnh khác, điều được quoc dân tiền thi rất nhiều. Nhà thuốc bênh phong linh cũ.. nhà thuốc THƯỢNG-DỨC thi ai cũng biết tiếng, không nên ngần ngại gì, sẽ thấy sự tiếp đài lịch sự, cách chữa không cần nói nhiều, chỉ yêu cầu những bệnh nhân dù có tiền cũng vui lòng đến uống không, không nên ngăn ngại gì, sẽ thấy sự tiếp đài lịch sự, cách chữa bệnh chán hợp vè sinh cũ.. nhà thuốc THƯỢNG-DỨC mà nhiều người đã biết tiếng và ca tụng uy truyền đến nay. Cuộc chữa bệnh phong linh không lấy tiền này sẽ thi bình trong 3 tháng, kể từ 1/11/1937. Xin hứa thay các giới anh em vui lòng giới thiệu cho khắp nơi em giấu nghèo sang hèn để biết, nhà thuốc THƯỢNG-DỨC đã ranh một số tiền lớn để chi phí vào công cuộc này v.v và viết thư kêu bênh ranh mạch và gửi theo tiền cước bằng Timbres sẽ có đủ thuốc &c các ngài đồng đồng lúi khói bênh.

NHÓI NÓI THÊM — Các ngài nào biện đang chữa bênh ở một nơi nào, thấy chưa đỡ hoặc chậm khỏi, mà các ngài đã trả tiền trước rồi, cung đồng nên tiếc mà theo đuổi hoai công, nên lại ngay nhà thuốc THƯỢNG-DỨC mà chữa các ngài sẽ không mất một xu nhỏ, mà chúng được khói bênh.

Nhà thuốc THƯỢNG-DỨC cần bách

TRONG bức thư của ông Khe Bich gửi cho nhà báo, ông có ý mong mỏi những nhà thi sĩ có khuyễn hướng bình dân. Đầu lâu, ông không thấy có thơ nào có tinh cách bình dân, ca những nỗi khổ của những bạn vở sân. Sự mong ước của ông thực đáng quý. Ông lại muốn bộ khuyễn vào vườn thư bằng những bài thơ của ông. Song những lời thơ trong đó tôi đợi thấy ông ngâm « xuong mâu dàn ngôe rập bần ca» lại không có một tiếng tha thiết nào làm ta

THO' DU'ONG

Tây Thi vịnh

Điểm đặc thiên hì trọng,
Tây-thi-ninh cùu vi.
Triệu vi Việt khê nữ,
Mộ tác Ngô-vương kỵ.
Tiện nhật khởi thù chung,
Quí lai phuong ngô hy.
Yêu nhân phu chí phan.
Bát ty trước la y.
Quán súng ich kiều thái,
Quán liên vò thi phi.
Đường thời cán xa bạn.
Bát đắc đồng xa qui
Trí ta lán già tử.
Hiện tần an khâ hy.

VƯƠNG DUY

Thơ dịch

Vịnh nàng Tây Thi

Thế gian, sáu đep ai bi,
Tây-Thi khôn nhén han vi suôt đời.
Sốm còn gái Việt bên ngoi,
Cung Ngô, tôi dà lén ngồi cạnh vua.
Lúc hén, ai chẳng hanh thua,
Khi sang mới biết dời chửa mấy
Phản son goi kẽ lô, đổi.
Áo là em mặc, có người sốt lay.
Vua yêu càng tắm vè hay:
Vua thương, phải trái mặc bay sá
gi.
Đặt xa những bạn đương thi,
Cùng xe chặng được đi vè với ta.
Xin van có à bén nhâ,
Cũng đòi « nhân mệt » (1) khô mà
như nhau.

TẦN BÀ

1.) Xưa nàng Tây Thi lúc ban bụng, thường ôm bụng mà nhún mặt, rất đep. Cố con gái nhà läng giang, người rất xảo, cung bát chước ôm bụng nhún mặt, người läng trông thấy, phải kiếp sợ mà lòng công không ra đường.

Một quyển sách rất có ích cho :
các anh em chí em học sinh,
các người buôn bán, di lâm
Muốn học cho giỏi tiếng Pháp :

HỌC TIẾNG PHÁP

(Pour apprendre le Français)

của

TRƯỜNG-ANH-TỰ PHẠM-BINH-HIỀN

Hiệu sách BẮC - HÀ

55, Rue de la Citadelle, Hanoi.

Xuất bản

Tập thứ nhất

Giá : Op 10

TIN THÔ

cảm động.

Trái lại, khi ông than tiếc cái buôn xa ông cùng với người yêu được sống những ngày âu yếm, lời thơ ông có một giọng tha thiết chân thành hơn :

Còn đâu nữa, em ơi, còn đâu nữa
Những chiều hôm gió hát dã hồn hồn
Những mảng buồn ran rực để tiêu
diều

Và những ánh đèn rơi trong lá rụng
Và những vè làm tâm hồn nao núng
Còn nữa đâu ? — Ôi kèo lai xa xăm
Là kèo lai dù yêm trong bao năm
Làm bằng xương bằng ghen bằng hòn
bằng lè...

Đó là nỗi lòng không giấu diếm, sự nhu nhược bộc lộ trong lời thanh mảnh nó khiến người ta ái ngại và yêu mến tiếng thuỷ dài của kè dã linh. Tuy ông Khe Bich không chịu gởi rúi lời thơ, tuy linh dã dài của ông không ngưng vì may cầu vấp váp bởi những tiếng trác hòn đón, gặp ghênh (Là kèo lai dù yêm trong bao năm), tôi cũng thấy ông co một khêu thuỷ dài dào dà và mong ông cùi cho nghe những điều lòng chân thực như thế mai.

Ông Tống Minh Cầm cũng mang một tâm hồn rộng rãi, những hoài bão...khác thường. Lối thể tài mông ông, cũng như ông Khe Bich, ua gián dí và hết sức thành thực với tinh thần minh. Những tình cảm trong lòng vẫn có, vẫn đợi minh gọi tên và ghi lấy. Sao không lấy đó làm nguồn thi hứng, lại đi tìm sự ký di đâu đâu.

Tôi luồng lùi mãi, cố tìm một bài thơ, hay một đoạn thơ của ông trong đó những tiếng sầu muộn, tiếng than vắn, lời khuyên nhủ không hiểu cách, không có những ý túc ẩn, gõ gắp; nhưng tôi không được hái lòng.

Tập thơ của ông có nhiều bài giọng điệu giống như bài « Hoa Nguyệt » tôi trích dưới đây để làm đại biểu cho ngọn bút thơ của tác giả :

HOA NGUYỆT

Tráng cười, lòng lánh trên lá với
Đò dày, trên những vũng nước trong
Lặng lẽ, trán mura da nước giặt,
Hồi cỏ cây trong giặc êm, nồng.
Nhưng cảnh ngủ im, không tiếng nói,
Già dáo cũng vắng biệt làm hời.
Rải rác khắp quanh vườn bóng tối,
Thẹn thùng, xấu với sắc trăng tươi.
Hoá mài me say ngắn mộng quê,

— Quán cù xuânn non ! — Khóng cù
Đè tráng thanh ngây ngất, lá loi...
Đem ní, vắng gió, mua vita khukt
Canh vật đang chìm trong biển mặt
— Lòng ơi, em nghe tiếng ràng cười ?

Tiếng « trên » nhắc lại ở hai câu

KHÁCH LA BƯỜNG RỪNG

Rừng xa hơi trắng bốc.
Thung khuất suối reo nhanh.
Bóng chiều lœ chập chờng.
Lúa bối mắt màu xanh.

Trẻ mừng đám bầy dứa,
Xóm thôm mệt vài nhà.
Biết gặp ai mà hỏi,
Đây là đâu rồi a ?
Đồi xanh như chàm nhạt,
Đồi dỗ như son phai.
Nếu không tìm được lối,
Tôi biết n ù nhòr ai ?

(Trích trong Tám hòn Tôi)

RỪNG

Rừng một dãi, cây rừng chen chúc
Nóc nhà mường mấy nóc chờ

vợ (1)

Ban mai rùng nhuộm màu lợ,
Chiều hồn rùng rợ lùng lor dáng

chiều.

Gió lạnh thời hiu hiu dù dặt,
Nai lạc bầy ngọt ngào lảng tai...

Lâm lâm tay nắm dao quai,
Có mường bờ ngọt nhìn người

đường kính.

NGUYỄN-BÌNH

(Tám Hòn Tôi)

dẫu ; tiếng « vắng » ở câu thứ sáu và thứ mươi hai ; trong câu « Bờ dày trên những vũng nước trong », tiếng « nước » không được suối ; cái ý « giáo dào » trong đêm trăng khêu người ta ngạc nhiên v.v.; bằng ấy điều rõ cùi chủ ý của thi sĩ đối với cảm tưởng của lòng mình, và làm cho bài thơ, đáng lẽ rất đẹp này, thành tội táu và hồn

Tuy vậy, lòng yêu thơ của ông Tống Minh Cầm chắc sẽ giúp ông cầu trọng hơn. Nhưng tình ý dõi dào của ông, nếu thu gọn lại trong những lời đầm thắm, obring tiếng thích đáng, sẽ cho chúng ta được đọc những bài có giá trị hơn nhiều.

Thé-Lý

1.) Hai câu thơ này giống hai câu thơ trong bài « Vợ chàng người đất than » của Tần-Bà :

Rừng một dải cùa em ven gốc,
Cây rừng một nóc nhà tranh

(L.T.S.)

Lớp dạy tiếng Pháp bằng cách viết thư

Mục đích lớp này là để giúp cho các người đã đứng tuổi vì công việc giao thiệp hàng ngày cần phải biết tiếng Pháp, vẫn có chí muốn học mà không theo học đàm được, có chỗ để học. — Người theo học lớp này mỗi tuần có ba bài để làm : Một bài dịch tiếng Pháp ra tiếng Nam — Một bài dịch tiếng Nam ra tiếng Pháp. — Một bài tập viết văn Pháp. — Những bài làm của người theo học đều do một ban giáo viên chữa rất cẩn thận và giảng giải rõ ràng. Người học bằng lối viết thư của chúng tôi đây có nhiều điều kiện lợi trong sự học vì không tốn thời giờ phải đến một nơi nhất định để theo học, chỉ việc ở nhà làm bài gửi đi mà kết quả cũng được mỹ mãn như là đàm.

Tiền học một tháng là 1\$20, phải trả giá trước.

Thư và mandat để cho :

M. TRƯỜNG - ANH - TỰ

N° 55, Rue de la Citadelle, Hanoi

MỘT QUAN NIỆM VỀ VĂN CHƯƠNG

(Tựa GIÓ ĐẦU MÙA)

VIẾT truyện ngắn nào có khó gì đâu! Một sự xảy ra ở ngoài phố lâm rung động trái tim ta, một câu truyện thuật trong phòng khách lâm nở nụ cười khoan trá trên mõi ta, một kha rùng âm u lạnh lẽo, một xóm nhà tranh rách dưới ven đồi, một cái quán bán nước, một cái xe với anh phu kéo... hay không cái gì cả, sự trống rỗng một phút, một giây của tăm hồn. Nhờng cảnh tượng ấy, dù trọng dù khinh đều là đầu dê câu truyện ngắn, đều kích thích trí nghĩ ta mà ngẩn ngơ nụ cười tạo nên một câu truyện ngắn. Ta chỉ việc viết lên giấy những điều trông thấy, nghe thầm và nhúng ỷ tuồng nảy ra trong thâm tâm ta. Có thể thôi. Cái khó - nếu quả có cái khó - chỉ ở chỗ phải biết có thể thôi.

Đó là quan niệm về truyện ngắn của Thạch Lam, tác giả tập truyện "Gió đầu mùa".

Một gia đình hai vợ chồng trẻ với đứa con đầu lòng mới ra đời, một dãy phố chí lỗi tám với bốn người nghè đỡ, cái vui sướng của một người thất nghiệp và lảng sống với dân quê, sự đưa bốn oái oăm của duyên số, cái kết quả tai hại của một cơn giận, sicc áp bức quết liệt của sự đời, cái chênh lệch đời của người bạn trai nghèo. Ioan nhungen truyện ngắn dị ca.

Muốn tả nhungen sự xảy ra hàng ngày ấy, tác giả không cần đến nhungen linh thiêng ngoéo, tôi tám, không thuc, nhiều khi rât trê con ma và thayn hanh trong nhungen truyện kiêu cách, lòe loẹt của nhungen hànhan vân thiếu thanh thực,

Thánh thực, đó là dâc tính không có không được của nhà văn. Ở Thạch Lam, sự thành thuc lại trở nên sự can đảm. Được nhien doan văn của Thạch Lam, tôi rung rợn cả tám hồn vì sự thánh thực (nhất trong truyện Ngày Mới). Tôi xin thử thực rằng nhungen điều xét nhận về mình, và

những người sống chung quanh minh, tôi cũng thường có song vị tất đã dám viết ra. Nhưng sao lại thế nhỉ? Đáng lẽ bọn nhà văn chúng ta ai cũng phải can đảm hơn người thường. Đáng lẽ phải mạnh bao viết những điều mà moi người, mà ta, nhất là ta, giấu kín ở tận đáy linh hồn, nhungen nỗi bần khoán, nhungen sự oui mieng, lo sợ, tức tối, thêm muôn, ghen ghét đang ăn náo trong khối óc, trong trái tim ta. Tôi vẫn ước ao có cái can đảm ấy, nhưng không sao có được, cái can đảm mà tôi thấy ở Tolstoi, mà trong đám văn sĩ mới ở nước ta tôi thấy ở Thạch Lam.

Lòng ta là một thế giới rộng mênh mông. Nếu ta dễ tri suy xét của ta len vào các ngách, các nơi kín tối, chám chỉ tim tôi, ta sẽ thấy nhungen sự mới lạ. Trường sống tới trăm tuổi ta cũng không biết thure rõ được lòng ta.

Phải ta chán thường khoa khoang chỉ theo phương diện khách quan. Nhưng chỉ theo phương diện khách quan liệu có được không? Tả một người già dứ mà chỉ tả nhungen hiện trạng của ta giàn dâc là bức tranh của ta không thê dâc dù được. Muốn nó dâc dù, ta phải hỏi lòng ta, ta phải hỏi ký ức ta xem khi ta tức giận ta tri ngửi và tình hình ta ra sao, thì cảm giác ta ra sao, hon thế, ta phải sống lại một cơn giận.

Người chủ động trong truyện "Một cơn giận" của Thạch Lam là thê chỉ là Thạch Lam. Ông tự vẽ ông. Nhưng cũng có thê là bức tranh ta chán hết thấy ai có trong một cơn giận vó lý giữa lúc ta thấy "lòng ta chán nản và buồn bức, nhungen ngày mà tự nhiên không hểu sao, ta thấy khó chịu và hay gắt gông".

Có lẽ vì không bao giờ rời bỏ phương diện chủ quan nên Thạch Lam dâc làm ta rung động, vì trước ta, chính ông dâc rung động. Tả cái lạnh dâc mùa'

DÀ CÓ BẢN

LANH - LÙNG

(nghìn thứ 7 và thứ 8)

MỚI IN THÊM

GIÁ Op28

ĐỜI MƯA GIÓ

(nghìn thứ 7 và thứ 8)

MỚI IN THÊM

GIÁ Op30

ĐỜI NAY

ong nhớ ngay tôi cảm giác mà óc có "một đêm mưa ráo, rồi trời bỗng đổi ra gió bắc" (gió lạnh đầu mùa). Ông là cái ngô hèm ở môt xóm quê bằng cát cảm giác của ông khi ông đi qua nơi đó: "một cái cảm giác mát lạnh bỗng chum lên hai vai. Tâm ngừng đàm lèn nhìn: chàng vira di vào dưới vòm tre xanh trong ngô". (Trở về) Cả dến một buổi gặt, ông cũng là bằng cảm giác của ông: "Tâm chú ý dưa cái hái cho nhanh nhẹn; mỗi lần bông lúa rung động chạm vào mặt, vào người, mùi lúa chín thơm lại phảng phát lẫn với mùi rái rết mới cắt. Mùi thơm đó làm chàng say sưa như men rượu". (Những ngày mới).

Nếu ta có thê chia ra hai hang nhâa: nhà vân thiên về tư tuồng và nhà vân thiên về cảm giác, thì tôi quả quyết dât Thạch Lam vâo hang dưới. Ở chỗ mà người khác dùng tư tuồng, dùng lời có khi rất rám để tả cảnh, tả tình, ông chỉ nói, nói một cách rất giản dị cái cảm giác của ông. Cái cảm giác ấy baoquist hết tư tuồng của tác giả và của độc giả, nhiều khi dâc xa hơn, xa hơn tư tuồng, vì có cái ta cảm thấy mà ta không thể dung tu tuồng để mô tả cảm giác của ta được mà giải phẫu cái cảm giác của ta ra được, dù một cái cảm giác nhẹ nhàng, "cái rung động khê như cảm bướm non" của người cha đứng ngâm dâca con đầu lòng nâm ngũ.

Chinh lác giả cũng bảo cho ta

biết rằng "cái rung động khê như cảm bướm non" ấy là "một tình cảm sâu xa".

Thực vậy, nhungen cảm giác đậm mạc như thế mà ta thấy trong khắp các truyện của Thạch Lam đều giàu một linh cảm sâu xa. Tác giả, mà ta tưởng rât diêm tĩnh, kí thực là một người có nhungen tinh tinh mãnh liệt, quá khich nữa. Đóng truờn sự khôn cùng của bác Lê, tác giả chỉ thâ thi nói: "giá cứ có người mướn làm thi cũng không đến nỗi". Nhungen trong cái thủ thi ấy ta cảm thấy lòng tức giận, lòng oán trách xã hội lên đến cực diêm. Sau năm, sáu năm xa cách, người con mới giàu có về thâm me già nghè ở nhà quê, khi hồn ta từ giã bà cụ ra đi, tác giả thản nhiên, lạnh lùng viết: "Ra đến ngoài, Tâm nhẹ bẫm mình. Chàng tự cho dâc làm xong bồ phán". Nhungen sự thản nhiên, sự lạnh lùng ấy giấu một linh tinh khinh bỉ, một cảm truồng chua chát không biết đến chừng nào.

Nhungen kẻ giàu có huênh hoang trong bọn trưởng giả như người con trong truyện "Trở về". Thạch Lam rât ghét, cũng như rât yêu, rât thương bọn nghè dâ, bọn bác Lê, anh Sinh, anh Dur... Ông dem hết lâm hồn ra để ghét, tuy ông chỉ lanh dam nói đến họ. Lòng ghét ám thâm và dữ dội của ông có khi làm cho ông thiên lệch. Một lần nghe tôi đọc đến tên một người bạn mới giàu sang, ông chan mày nói: "o! tôi ghét hắn la lợ". Tôi chưa kịp hỏi vì lẽ gì thì ông dâ tiếp luôn: "trông cái mợ hán ta phinh phinh, cái bụng hán ta xé xé!"

Rồi ta sẽ thấy trong nhungen tác phẩm của Thạch Lam rât nhiều nhân vật có cáp má phinh và cái bụng xé. Thạch Lam sẽ trút lên đầu họ hết că su cảm tức, oán trách một xã hội trưởng giả, bất công, tàn ác đối nhungen người khốn khổ đáng thương, mà Thạch Lam tha thiết bệnh vực và an ủi.

Khái Hưng

3-12-1937

Ai muón

Thống hiểu cả 2 nền y học Đông Tây, các cách trị bệnh bên Âu Mỹ, Nhật Bản, Trung Hoa và Việt Nam. — Làm thầy thuốc trị bệnh cho mình, gia đình và bâc con mình. Ai muón có nhungen bài thuốc già truyền hiệu nghiệm có thê đem làm thành cao, đơn, hoàn tân mà bán được. — Hiểu biết các cách trị bệnh mới là như khoa châm cứu, luyện cầu của Ấn Độ, trị bệnh bằng thời mòn, tám lý bằng cách học thuyết theo thuyết của Freud, Habermann, Lumière, Gillet, Abrams v.v... — Ai muón biết dâc các điều thuộc về ái thiu của nam nữ, các điều trong nhungen cuốn livres sexuels sur l'amour, nhungen kiêu nam nữ vê dâc nhung phương diện vật chất, sinh lý, tâm lý, ái thiu, xâm bối, taph quản v.v... — Ai muón biết các thuyết vớ vớ do sinh đê, cải lão hoàn đồng, các truyền lý kỳ vê ái tình, của các bậc Tinh Anh... — Ai muón hiểu thế nào là đep và sinh giũ sác đep ra sao. Hãy muua và xem hai bộ Đông Tây y học và Nam nǚ ái tình, da y sĩ LÊ-VĂN-PHÂN biên chép, có các vi bác sĩ và danh y phu giúp. Tron 2 bộ ghi 2p. Cố mìn ra

tổng cuộn nhỏ bén. Muu cả bâc, hay mua 1é tông cuộn, mỗi cuộn Op28, xin dâe thư từ và mandat cho:

Monsieur LÊ-VĂN-PHÂN, Médecin — N° 173 Rue Frere Louis Saigon
(Gần xa ai muón làm dâi lý bán sách, xin cùi gửi thư vè).

ĐIỂM BÁO

VĂN... CHƯƠNG

NÀY, ông.. Cố Lý Lê văn Trương đã
đảo đây ! Ông đã đảo từ thứ văn

chương này đến thứ văn chương kia..
Chúng tôi với nghiêm ngay nết mệt lại.

Trong mấy phút, khoanh tay, trịnh
trọng, chúng tôi nhìn vẻ trịnh trọng của

nbaa..

Và trịnh trọng nghe đọc bài trịnh trọng
của ông.. Cố Lý.

Nhưng chung nghiêm mệt được một lúc thôi.

Bồi vi.. vi.. cái nhà ông.. có một
trách nhiệm đồ gánh và có một sức mạnh
đã khát xét cuộc đời để tìm ra
những (...) chán lý sác đáng mà
phụng sự (1). Rồi những điều khảo
xét ấy, nhà văn nên lấy trái tim
mình mà đồng (2), lấy khối óc mình
mà do (3), lấy ngôi bút mà ký thác
thành thực lên mặt giấy (4), để chúng

(5) dập mạnh vào khối óc, trái tim
người khác (6), bắt người khác phải
say nghĩ, vẫn vẫn ».

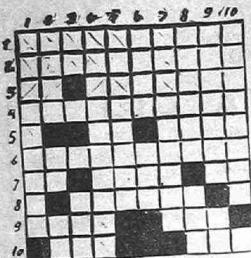
Người khác đã sợ chưa ?

Nhưng nghĩ cho cảng, người khác
chưa sợ.

Vì người khác muôn hiểu câu văn
đeo lồng lǎng ở cản dai bỗ tú, lòng
thông vào bùi lò nhà nhỏ kiết và ngâm
vào bùi rưu v.. v..

Tranh của RITE

BẢN SỐ III

Ngang

1.— « Xã hội, nhân đạo, cải cách »
đó là khẩu hiệu của hội ấy.

2.— Sáng làm mất những cảnh này.—
Đưa trả ấy « thục có nỡ lòng làm chi
dây ta vò hồng làm nao » (theo câu
trách của Nguyễn Du).

3.— Tục ngữ bảo rằng làm việc ấy
thường nén oán — Darwin sáng lập ra
học thuyết này.

4.— Cố ny thế và cương quyết.

5.— Ngày xuân con ấy đưa thói — Ở
tình người thi không tốt, ở nhà cửa thi
có ngàn nắp, ở tình cảnh thi lo lắng khó
khan.

6.— Mènh mang cao rộng để thỏa chí
về vay.

7.— Đóng dấu trong thất tình — Gia
vi tay đèn. Bắt chước tiếng cười đắc ý.

8.— Một vật Lý Tiết không mấy khi
không mang theo. Hết nhà ra ngoài, khi
dàn bả ngồi lè đôi mách. — Cái nhợt
miền Nam, bà mẹ đất Bắc và cái cũn
gá.

9.— Thiên tiếng áy vào yêu, ghét hay
thường thi ra phải hai người mới nói
được. Ché đê, lõi ngay hỉ nhà cửa tội té
cần phải làm thế để đựng lại.

10.— Một thứ sách tiên cho, trong
truyền truyền thuyết Annam, để muốn
gi được nay. — Một chục hả sỉ quan
trong quân đội Pháp theo lối gọi của
lính Annam.

Đọc

1.— Nhà quê, theo lối gọi không nhà
quê.

2.— Bưng một mình hay đứng với
tiếng giống như thế cũng là tiếng kêu

GIẢI ĐÁP BẢN Ô CHỮ KÝ TRƯỚC

PH	A	H	N	H	A	N
H	I	N	H	T	H	A
I	N	H	T	H	A	I
A	G	B	O	T	I	E
T	H	U	C	A	N	
P	H	Y	A	N		
H	A	H	I	T		
A	T	U	A	E		
T	H	Y	N	H		

Ngang

- Phan hành,
- Hình thái,
- Áng, Bồ tă,
- Thúc,
- Phương quý Phỷ), Án am,
- Ha, Iii, Ti,
- Tua, E 6,
- Thụy nhân.

Đọc

- Phát phát,
- Hình hì (vật hirsute, vật chất
trái ngực với hình thường vật vô hình,
tinh thần)

- A, ngày, Ty,
- N-H (Nguyễn Huệ), Hoy,
- H, T, G. (Hoàng tăng B), Ái an
cái ăn ta có ngàn nǎ mà thôi, Kiều)
- À hoản,
- Nát, Á-i-é-a,
- Hiên miện (xe và áo mũ).

Hàng Pardessus 1937-1938

Dệt bằng toàn « Poil de Chameau » Có 20 màu và dessins khác nhau.
Không mát tuyet, màu không phai, mặc không nhau, nhẹ và ấm.
Những thứ hàng tốt đã có cùng không so sánh kịp.

Bởi zem cho được các màu hàng.

Collection Pardessus de luxe
Charles Mauz Tissus Tân Ý Tissus
C. M. T. & T. M. T.

Các nghệ sỹ được rất vui ý, không bỏ qua được mà không mang
một thứ trong 20 thứ ấy. — Các nhà tailleur may những tissus
C. M. T. & T. M. T. sẽ được vui lòng khách và tăng nhiêu khách hàng.

NGƯỜI ĐI...

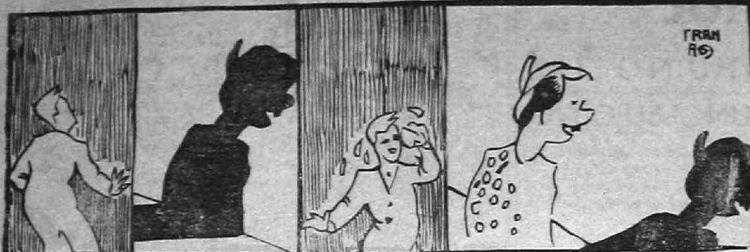
ái - tình - phiêu - lưu - tiêu - thuyền
của TRƯƠNG - QUANG - TIỀN

Tren 200 trang và 23 bức ảnh chụp tại
TOURANE, HANOI, HAIPHONG. GIÁ 0\$45

XUẤT BẢN : 30 NOVEMBRE 1937

Lối văn nhẹ nhàng. In đẹp. Giá rẻ. Câu chuyện ly-ký.
Mua buôn do : IMPRIMERIE JOSEPH VIET.

Rue d'Ormay Saigon

TRANH KHÔNG LỜI

TRUNG-NHẬT CHIẾN TRANH

LỐNG ái-quốc của... chim Tàu.

Từ ngày Trung - Nhật chiến tranh, báo *Bóng Pháp* vẫn cho chúng ta đọc nhiều tin xác đáng của Đặc-phái-viên báo ấy ở... Hàng Gai gửi về.

Mới đây, báo ấy lại đăng một cái tin rất là lung và rất quan trọng như sau này :

Hôm vừa rồi, 17 chiếc máy bay Nhật bay đến quấy nhiễu các nơi trong lĩnh Quảng-dong. Trong khi ấy, có dân chém con nhiều vó số, bay rất nhanh, tranh nhau đổi đầu máy bay Nhật, tiếng kêu rìu rít, hinh như maelon chém máy bay lại. Tuy không chém nổi máy bay, nhưng làm cho quân Nhật rối mắt, thả bom ngay tin. Lạ nhất là mồi khỉ máy bay Nhật săp thả bom xuống, thì dân chém bay tẩn ra, hinh như báo cho người biết trước mà tránh. Không thì dân chém lại xùm lại quấn quít trước máy bay Nhật. Thật là một sự rã la!

Kèo lợ thi thật là rã la, không còn phải hờ hững gì nữa. Nhưng dộc giả chỉ là rằng báo *Bóng Pháp* xưa nay vẫn hay có cái giọng than thở ái quẩn ái quốc lâm, sao lần này không thấy nói đại khái như thế này :

— Ôi! giống chim kia là những vật vô tri, mà còn biết liều chết

chồng cự lại quân giặc để giữ ligin cho tờ Quốc gióng nói, huống chi là con người ta lại không bằng được hay sao?

Người ta đoán rằng ông Văn Phú họ Ma cũng toán hả bút viết một câu như thế, nhưng rồi lại thôi, bởi vì ông ta vừa sực nghĩ... đến mình.

T. L.

TIN VĂN... VĂN

T RÊN một trang giấy ướt của thế kỷ » đứng có cho « văn chung phủ phẩm giàn sinh tháng đèn » nhà!

Kéo báo *Ich Hưu* mang cho đây. Vì rắng lúc này « giòi cuốn bụi đời » và « quòng trần xoay mây » triết lý của sức mạnh » sẽ được phát huy bởi người đã giài bày tâm thuật trong những văn chương tâm gởi trong ánh sáng thực tế, bắt nguồn trong máu dỗ của trái tim改成đô càng hay. Và những tư tưởng của đứa con thời đại mà cách mệnh được văn hóa là vì biến khuếch sung sức mạnh của gióng nói, biến tôn thờ và phát huy cái triết lý tối cao của sức mạnh, biến trầm tư mặc tưởng vì một ý kiến nô phát biến, biến... Nhưng anh còn cười thà tôi không đọc cho mà nghe nữa đâu!

Ông Lê văn Trương hôm nay cầm ngón đao hát tết mǎ. Vừa rồi (*Ich Hưu* số 93) ông hát Năm-bang.

Rồi ông đá ngon đao quay một vòng hả đá đao « văn chương phủ phẩm » với một loạt văn sĩ « eo lả ».

Các ông Ngọc Giao, Thanh Châu v.v. hẳn động lòng hát-nam-at.

Nhưng ông Trương còn hát khách: « Trong các cột báo..., họ khóc

thanh với máy bay giòi cuốn... »

Ho? Ai thế?

Ôm ở măi, ông Tchya chửi ai!

Ông Tchya trong *Ich Hưu* số 93 thấy ông Trương hát, nhảy vội ngay ra thau lièn.

Ông than bằng một bài thơ: Nhờ

Thor rằng :

Một kiếp người

Một cảnh đời

Chú tình trêu mồi chí chì ai?

Gió xuán húi hót thôi

Trăng soi

Ág ai, ai kẽ daa vui ?

Tâm lòng chán chúa

Của khách bài hồi

Ai... ai ôi !

Bài thơ này đóng khung ở ngay bài cũ của ông Văn Trương. Đề cho lời ông Trương có bằng cờ.

Một bài thơ khác trong *Ich Hưu* cũng số 93 :

Hôm ấy, mọi chiêu pê cối hạ

Cháu ngồi rùa mặt ô... cầu áo :

Trái tim nặng chúa sao buồn lợ :

Nhưng tháng hè vui dâ... hết rồi

Bài « thơ » này đề là : Hai mối hối hận ?

Hai mối hối ? — lt quá.

Ich Hưu rao một cách rất... thanh tịnh :

« Ich Hưu không nhận đảng nhũng quảng cáo thuốc lậu và giang mai ».

Bỏ là một cách để phòng cho ván chưởng.

Vì họ sợ truyền nhiễm.

Chả phải thế đâu.

Ich Hưu không đăng quảng cáo thuốc lậu chỉ vì báo ấy đã đăng những bài văn khác.

LÉTA

Bốn tông Thụy-sĩ

P HÚ TRƯƠNG mản ảnh T.B.T. V. ra ngày 4-12-37 trong bài « Guillaume Tell, Monsieur Personne »:

Nhà dân cảnh phim « Guillaume Tell... dã khéo... in vào mắt ta cái đẹp của một vùng bốn... lồng đất Thụy-sĩ ».

Nếu dịch « Cantons suisses » là những tông Thụy-sĩ thì hẳn « liên bang Thụy-sĩ » cũng có những ông chánh-phó tổng như ở nước Nam.

Tinh là con cá, miếng thịt hay là ngòi pháo?

C ỦNG trong bài ấy :

Rồi tinh cha con bị đẽ lén chọc thot... dã cái ngòi của lửa châm não bầu tức khi ấy có một nền thuốc súng nem mạnh.

Rõ nghiệp tinh quả, đẽ tinh cha con lén chọc thot, rồi lại dùng nó làm cái ngòi lửa đẽ châm vào bầu tức khi ấy. Mả bầu tức khi ấy lại có một nền thuốc súng nữa, mới là chủ !

Của ai?

C ỦNG trong bài ấy :

Tôi vẫn nhớ mãi câu :

« Mây dừng nhìn cao quá đồi giày của mây ».

Cửa nhà hiền triết Appelle thưa xua bão một anh thơ giày bình phâm bắc tranh vẽ của ông ta.

Không, Apelle (chú không phải Appelle) có nói thế đâu. Apelle chỉ nói : « này anh thơ giày, đứng cao quá chiếc giày » (Sulor, ne supra crepidam). Vì đó là chiếc giày vẽ trong tranh chứ có phải đồi giày của anh thơ giày đâu mà nói « đồi giày của mây được ». Nếu bảo anh thơ giày cùi nhào đồi giày của anh thì nghĩa sẽ khác hẳn.

Nhớ bậy nhớ bã thế mà cũng nhớ măi !

HÀN ĐẠI SẢN

Coiffure TRAC
86, Rue du Chanvre, Hanoi
Giá đặc biệt 0\$15

Une silhouette élégante
s'accueillit
chez

VAN PHUC tailleur

Diplômé de coupe à Paris
avec Félicitation du jury
70c, Rue Jules Ferry Hanoi

Arrivage :
WEIBACH, VORMUS, GOLDAR TREC CATS.

ÁO LẸN..

tại hiệu dệt CỤ CHUNG hiện đang bày các kiểu áo laine kiểu mới năm nay có rất nhiều màu nhã và đẹp rất hợp thời.

Bán giá hạ không dâu bằng.

CỤ CHUNG

100, Phố hàng Bông
— HANOI —

Tru'òng học CỦA NHỮNG TRẺ CON SUNG SU'ÓNG

Ở bên ta, trẻ con không được người ta chủ ý đến, hay chủ ý đến một cách không phải đường. Nhiều nhà bắt các trẻ cầm cuộn học suốt ngày, ngoài những giờ học ở nhà trường; và đến những vụ nghỉ hè, trẻ con cũng không được nghỉ. Mùa hè, các bài học thi khô khan và dễ làm cho trẻ chán nản.

Bà Montessori, một nữ bác sĩ người Ý, là một người đã nỗi tiếng vì cách dạy trẻ Cái phương pháp giáo dục của bà—phương pháp Montessori — được tất cả các nước văn minh ở thế giới hoan nghênh.

TA nén nghĩ kỹ: một nền giáo dục tốt không phải là dạy trẻ con, bắt buộc chúng phải theo ý người lớn, nhưng để chúng được tự nhiên, tuân tự tựa này nở. Có riêng một thế giới của trẻ con, không giống thế giới của người lớn chút nào. Trẻ con có những hành động, lý luận riêng của chúng. Nếu người ta bắt chúng sống theo cách người lớn, thì không có thể tránh gây nên cho chúng những sự sung sướng đậm và tăm láy, những sự trái ngược lâm cho họ hổn cá đời chung về sau. Người dạy trẻ phải lựa theo ý trẻ, chứ trẻ không bắt buộc phải cố sức theo ý người dạy.

Ý kiến này rất già dì, thế mà phải trái bắng bao nhiêu thế kỷ nay mới mang ra thi hành. Một nữ bác sĩ người Ý, bà Maria Montessori, đã chữa khỏi, rồi dạy dỗ những trẻ con chậm trí khôn. Bà đã mặc chúng sinh trưởng, chỉ trong năm đến rất ít. Do đấy bà tạo nên một cách dạy đồ hoàn toàn bằng vào sự kinh nghiệm. Rồi bà áp dụng cách ấy vào trẻ con thường.

Sự đặc thăng của bà rất lớn lao. Trong khắp hoàn cầu, người ta tinh được hàng mấy trăm những trường dạy theo lối Montessori; ở đây tre con rát sung sướng, chúng sinh trưởng đầy đủ và những trẻ mới bốn tuổi, đã biết đọc, biết viết và biết tính! Chỉ kè mét thí dụ,

này ở Amsterdam (kinh đô Hà Lan), đã có 35 trường dạy lối Montessori.

Mỗi lớp có độ mười lăm học trò trai hay gái. Mỗi trò có một bàn, một ghế riêng. Chúng làm việc theo sở thích, nghĩa là muốn làm gì thì làm. Những đồ dùng vào việc học riêng dành cho từng trò theo trí hướng của mỗi trò. Các trò làm việc cách nào tùy thích. Cố gắng nhò kia thích chơi cách tim mèo của một câu ván? Nghĩa là cố gắng một miếng giấy xanh tròn lên những động từ, một miếng giấy đỏ vuông lên những trợ từ, vần vần, và cứ thế lẩn di.

Bởi với những trẻ nhỏ dưới năm tuổi, người ta bắt đầu làm cho chúng hiểu ý nghĩa trách nhiệm của chúng. Người ta không sai bảo chúng, nhưng luôn luôn làm cho chúng thích những công việc ấy. Người ta cho chúng rửa bát đĩa, đánh bóng giày của chúng. Chúng xép những tranh ảnh đẹp; chúng bấm vào cung đùa để tập giọng cao thấp. Ai này làm việc theo ý muốn của mình. Ta chờ coi đó là những trò đùa đâu. Có một điều khiến ta chú ý hơn hết trong một lớp học, là những con mắt nhìn trong trẻ, có khi trầm mặc, của bấy trẻ nhỏ ấy; chúng này nở trong môi không khí đầy tự do như những bông hoa trong nội cõi.

Pierre Mariel (Lu et Vu)

M. lược dịch

ĐỘI XẾP (say rực rỡ): Xuống bờ ngay một người...không...phát bầy giờ.

THUỐC

QUININE

BAN có lấy làm sung sướng đã biết đến vi thuốc ký-ninh không? Vả có, lấy làm dễ chịu đã có thử thuốc ái trong khỉ ở những xe nồng để chống vòi bọt sét rết ngã nước khát? Bạn có nghe rằng vi thuốc có ích lén ấy là gần đây mới tìm ra không? Cố người Ba-lu và người Ai-cập đều không biết đến vi thuốc ấy... Mãi đến thế kỷ XVII, một y sĩ người Anh tên là Robert Talbor được nói tiếng vi đã chữa khỏi bệnh sốt rét bốn ngày mới con của Charles II nước Anh: thí « thuốc tiêu ma » Louis XIV mua sú bị truyền chỉ là chè ở quinquina ra... Các quinquina ái trồng ở xít Insilinde: đã lâu người ta vẫn dùng vỏ nó tán thành bột để uống... cho chí đến ngày (năm 1820) hai nhà bào chế Pháp, ông Pelleter và ông Cavenaum được cách lấy nguyên chất quinine và vỏ cây quinquina ra. Một việc phát minh qui báu mà cả bạn có lẽ không biết đến người sáng kiến.

Ich lợi của ký-ninh thế nào? Như chúng tôi đã nói, ấy là một vị thuốc riêng để trừ chứng sốt rét ngã nước: axon phòng bọt mồi ngã ngày một grammae, thuốc này ngăn ngừa được bệnh ái ở xít nồng; dùng chữa bệnh bắc cảng uống thuốc vén hay tiêm, it khi bệnh chóng khỏi. Nhưng quan

linh Pháp ở Viễn-dông đã biết đến vi thuốc này, và gần đây, quân lính Ý ở Ethiopia, nhờ có ký-ninh nên số chết về sốt rét ngã nước ráo il.

Bạn có biết ký-ninh có tính cách gì nữa? Ký-ninh dùng để chữa những chứng nóng sốt rét hiện nghiêm. Ký-ninh còn dùng để chữa cho đỡ đau đớn như công dụng của thuốc antipyrene.

Có lẽ bạn quen biết điều cốt giao: ký-ninh có tính cách trừ lây bệnh, khiết trơ nên một thứ thuốc phòng bệnh cảm ráu hay. Những bàng có không phải là hiếm: trong một trường học nước Anh, người ta cho lưu trú học sinh dùng mỗi sáng hai viên nhỏ ký-ninh thì không ai mắc bệnh cảm, còn học trò ngoài không dùng ký-ninh thì mắc bệnh. Trong một trường hợp khác, ở một nữ học đường kia, các giáo sư và học sinh cũng dùng ký-ninh như trên thì không việc gì, còn các người làm kháo trong trường đều mắc cảm hắt vì người ta đã quên phân ký-ninh cho họ. Tuy nhiên nhớ kí những điều đó, là trong thời kỳ có bệnh cảm, nên dùng một liều thuốc ký-ninh phòng bệnh, mỗi ngày 40 đến 50 centigrammes, thì bệnh khói tái được ta. Người ta biết bệnh cảm phát ra ở đâu, nhưng không biết bệnh tan đến đâu mới hết, vậy ta nên phòng bệnh hòn là chữa bệnh.

Docteur Langles
Ric et Bac

M. dịch

Bùa yêu nhân đạo

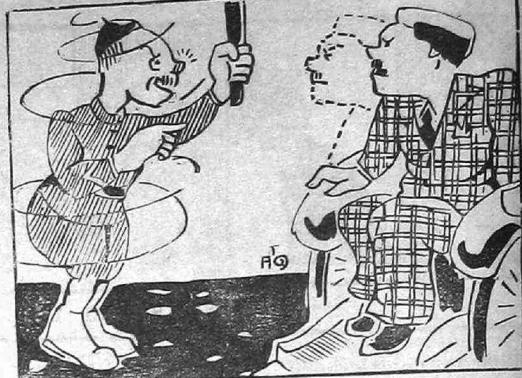
Dấu tri: ai không tin thần học nên ra lệnh 6000\$

Đây là ảnh Mme LESPLIN, luật khoa tiến sĩ đã nhờ phép nhân đạo này, gây dựng được hoàn toàn để phục, là một món sinh rót sỏi sảng hiến may tự ý nhận việc tuyên truyền pháp đó ở Pháp và Âu-Á-ba.

Tháng ròng ta nay, chàng tôi có việc, cần đi Paris ngay, bạn nào chém tre không được phép dừng ăn hành.

Cùng các bạn trai, gái, già trẻ, các bạn muốn cho vợ chồng tuyệt sạch già trong, không chia sẻ trái tim cho kẻ khác, các bạn muốn kết duyên cùng người xinh đẹp, giàu sang, các bạn hãy học phép thần kỳ của quan tri-chúa tri-á LƯƠNG-VĂN-HAI tiên sinh. Về bùa yêu, học giả Tây phương chưa giảng nghĩa được, ay bì tảng, nên nhiều bạn nam nữ Pháp sau khi họ được

đại chí, có yêu cầu chúng tôi giải quyết, vậy chúng tôi cũng giảng giải ra đây đây các bạn càng hiểu rõ: « Có điều cẩn thận, trong bùa yêu là những thuốc hong dương nhưng có phải thời đầu. Hứng dương chỉ làm cho đàn trai với đàn lợn. Bùa yêu chỉ đích làm cho lòng người dù là đàn đực đàn cái cũng trở nên tuyet sach già trong. Bùa yêu hoàn toàn thuộc về thần tri tri học. Luyn pháp bùa yêu tức là luyn thần tri nghĩa là luyn phép làm cho thần tri người mà ta yêu mến cũng yêu mến trả lại ta cho được công bình. Nguyên do bùa yêu là loài người chi phối bởi một sức sống mãnh liệt là thần uyển. Nếu ta biết dùng phép thần kỳ làm cho thần yêu người yêu được in rõ khéo ánh của ta, như cái mản ánh phản chiếu những hình ảnh của cuộc phim ta yêu trước đây sẽ: Hình ảnh khác chỉ những hat thóc gióng, một hat này lên một bóng, một bóng này lên trâm ngắn bóng...

cám, boài cảm sinh ra ái tình, ái tình sinh ra một hiện và xã-hội vì bùa yêu có sức thần kỳ làm cho bất thấy mìn hàn, tiết nghĩa bết. Một người dâng phép di banh cũng bị thần truyền của người yêu chính phục lại bằng được thuận đức ngay. Sốc này học giả An Mỹ gọi là chiến bại chính phu lị vội. Thần tri loài người thật khôn mày thống tin, vùi là mày tiếp tin. Về học thuật nhân văn Siêu đẳng pháp. Trong đẳng pháp, ái tình ráo sòng nát kí khôi phải cho ăn uống chí. Như bạn chưa rõ điều này, hãy với người xinh đẹp, giàu sang, ở gần hay xa để đi chung, anh em, bạn bè, chủ nhân, quan trùm, dân đàng, Siêu đẳng pháp, bao chí loại phép và nước mía, chỉ người nào đó (ai) tình hồn đặc trong khi luyện phép theo những lời bài nói. Phép này khoa học gọi là Võ Khoa phần nhiều các bạn đều xin họ cả hai phép. Trong đẳng pháp, anh em, bạn bè, chủ nhân, quan trùm, dân đàng, song hay nhảy vào lửa, bộ cung vui lòng là xả chí, tan hết trong gai tròn đường tình mồi hóng trong cảm giác. „Sa mang, điều trên các báo ngày nay, hầu hết: xay xay đồng bệnh trên đồi lửa, vì giang to con con, cảm cảm cùm khét chát đầm và it ai dau lòng vì nỗi vò chổng trống, tan rã nhau bạn phao tai giết người hoặc

Chiến-thuyên Anh bị
liệt trong 10 ngày
nhưng Đức không biết

ONG ROBERT HORNE, nguyên thương thư bộ Tài-chính Anh, và trong bài Âu chiến, giữ chức thương úy viên kỵ-nghệ chiến-tranh, mới công bố một tin rất đáng chú ý.

Ông Robert thuật rằng trong một thời hạn về hồi chiến tranh, Đức có thể đã phá nước Anh một cách dễ dàng được, vì đại hạm đội Anh » chuyên giữ việc phòng thủ bờ biển Anh, bị liệt trong mười ngày và vì thế, thành ra vò dụng trong cửa biển Scapa-Friow. Nguyên do vì hất sạch cả dàn đội nên các chiến thuyền đều bị liệt; bởi có một hồi lâu ngần Đức đã đánh tan được hết cả những tầu chở dầu ở Mys.

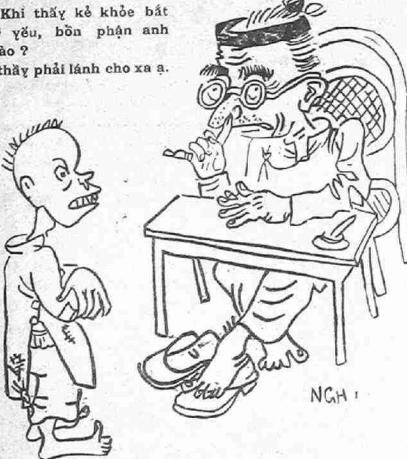
Nước Anh hồi ấy đã sống những ngày giao súng và kinh hãi, vì nếu chiến thuyền Đức bay tin ấy, thì không còn cách nào có thể ngăn cản được sự xâm chiếm nước Anh nữa. (Marianne)

Độc quyền mới của chính phủ... ở Nhật

PHONG TỤC Âu châu đã tràn vào nước Nhật. Không tục mà chán cho nhau và bùi tóc rát cay kỳ rác rồi đã mất; những cô gái Nhật xinh đẹp

THÀY — Khi thấy kẻ khóc bắt mặt người yêu, bón phận anh phải thế nào?

— Thưa thầy phải lánh cho xa.

iện tượng gọi là trong tư. Bùa yêu tảng vỏ dẹp cho già dìn
y mọ, người nam nữ dù, bạc ác, tảng lợ đèn dầu cũng trở

thực tảng phục tần hồn người khác dù vỏ lương thực thô nǎo
hàng sốt động cảm thương đương làm cho tần hồn người đó
gọi là tần giao cách cảm lực. Người chiếu thẳng bị người

không khái chỉ một bộ máy vỏ tuy nhiên kỵ diệu vỏ cùng vú là
hàn da là, Lương tinh sinh có hai phép: Trung đằng pháp và

nắn là phép hộ mệnh cho mọi người. Siêu đằng pháp rát thần

nhà linh hoặc có gai đinh rết nhưng vi cảnh ngộ, bao cảm kết

đã qua biết hay chưa quen biết, hoặc ban cần cho cha mẹ, vợ

trai yêu mến chân tần, chiếu hận mọi điều sở thích thi hanh họ

chết thi kinh lại nhà người ban sứ cẩn. Trong thấy mặt mọi

hiệp) don chào quý mến bạn rát nhiệt liệt, ai cũng vui lòng nghe

Viết chép ám thi pháp ứng dụng vào sinh cái kỵ diệu. Nhưng

đang v. Siêu đằng đặng thi hành cũng mai lắc theo cách Song

thê phách người yêu và thân quyết dù bảo họ lôi xuống

cho tên nghĩa. Không dùng pha tan vú chống người được

chống cõi thần của mọi người, trai, gái, già, trẻ, đặng phâ

n troi vú, đầm thâm. Hàng ngày bao nhiêu hi-kịch, tội ác, ức u,

day dẳng lanh trưởng. Người đời khóc chí những thuyền nhỏ bể,

đam lòi bao? Nhưng có bùa yêu thê chí có phu phao nô

óng phản bội, chia số trái tim, già d Tina tan nát, bám rơ cau

c chán đì ty. Chứng tôi đã tiếp, được nhiều lè tа và lời khen

LU'Q'M LẶT

dẫn dà đã có cái hình dáng của người dân bà tây phương tân thời. Họ không thể tránh được bắt chước cách đóng son phấn trang điểm, nhất là những thời son đánh mài.

Chính phủ Đông-kinh nhận thấy dân bà trong nước thiếu thứ thứ xa-xi-phẩm ấy nên quá nên định tìm cách kiểm lén. Chính phủ vừa mới ra nghị định giữ độc quyền son và phấn. (Voiria)

Miễn là những thời son của chính phủ không mau mua son của những thời son của « tui gia »! phải không các bà, khi mà ta phải bỏ tiền vào két Kho bạc! (Miroir du Monde)

Những trò chơi buôn thảm

Hồi những người làm nghề đào mả ở quận Illinois bên Mỹ vừa mới họp đại hội đồng. Một việc làm người ta phải chú ý hơn hết là ban hội đồng đã tổ chức một cuộc thi đam mả...

Cuộc thi ấy ở trên một bãi tầu bay, trước một đoàn khán giả tö mồ... Cō

« Khoa học có thể ví như một cái thán cây baobab (một giống cây ở Áo châu) mà một người không có thể ôm hết được ».

Và còn câu này nữa chẳng làm voi lòng gì cho các bà ở Áo-châu:

« Củ sắn và dân bà giống nhau: càng đập bao nhiêu thì càng tốt bấy nhiêu. (Marianne)

M. dịch

Một người không lồ

CLÀNG thanh niên Robert Wadlow chưa tới hai mươi tuổi, có thể mang cái danh hiệu là người cao lớn nhất hoàn cầu. Hiện nay chàng cao 2 thước 60 và còn đang sút chung.

Khi mới 11 tuổi, chàng đã cao lớn la thường, thế mà cha mẹ và anh em chẳng thi đam mả thước cát. Người ta phải đóng cho chàng một chiếc giường dài ba thước. Vá đê nuôi cái thằn lằn ta ấy, trước ăn phải đủ cho bốn, năm miệng ăn thường. (Pierrot)

Mạnh Hùng dịch

Câu ô

Cần người làm

— Cần ngay một người thợ đóng giày tay thật khéo để di làm xa.

Lương bằng bậu.

Hỏi M. Can N° 5 Voie 7 — Hanoi (Ngô Liên-Trí)

— Cần dùng gấp ba bàn cỏ bằng Tú tài toàn phần, hoặc bán phần để cơi một trường tư ở Quảng-Ngãi. Lương bậu.

Xin viết thư cho: Võ Tụng, 45 Rue Jules Ferry, Qui-nhon

Tìm việc làm

— Trẻ tuổi, hành kiêm tốt. Bé học hết bốn năm thành chung. Tìm một nơi dạy học ở Hanoi. Viết thư cho:

Cường s/ couvert Khanh
80, Amiral Senès Hanoi

CABINET D'ARCHITECTE
NGUYỄN - CAO - LUYỄN
HOÀNG - NHƯ - TIẾP
Architectes diplômés P. L.G.L.
Angle Rue Richard et
Borgnis Desbordes — Hanoi

cháu các bác tri thức thân-bào Tây, Nam, khách đã biết dùng từ lâu, vây trích dâng lời khen của M. Martial Barthélémy ingénieur. Parc Joséphine à Tam Bão (Vĩnh-yên) kỹ-sư đã voi koje cho trình đồng: « Bé tảng là lung trọng tu trưởng những hú-tu này là những phép thần kỵ không nghĩ nghĩ chi nữa. Của bón vú giúp, những phép đó cho chúng ta biết chân hạnh phúc ở đời, nó tháo dỗ hao nhiệt khô tám, tội ác, quyền sinh. Hiết cõi nghĩa chữ nhân ái là ở đời khôn-sát mít. Loài bồ bảo linh hồn lâm, dán rát ngực hém, đánh thuốc đặc không khí não được. Chúng tôi thán chán chán vào con lợn con lợn chòi, đeo buộc chòi ròng ròn. Hồ báo thấy vật sống, liền thiết, nhưng sẽ bị chết. Cuando tôi đã giải 6000p đồng, ai không tin thán họa đầu tri với chúng tôi là không có phép là lung ái. Duyet các mua 6000p, thua chí 3000p, Thi nghiêm sắc nhiên. Lâm tờ cam kết tai phòng luật sư. Ai muốn đòi trả, nêu viết thư.

THÈ LÈ HỌC PHÉP. — Gói recommend: tên tuổi và mandat số tiền hàng phép mua, bao đến ngày Quản lý. Trong thư hứa hứa ta, một số tiền (bý tên người học) sau khi đã được toán chi tinh trưởng. Số trich một nửa giúp các hội pháp, bao nhiêu chi mua hỏi và muốn để leông chờ đợi thi viết rõ trong thư: « Cảnh tôi thi này... tôi muốn thế này...». Lượng tiền sinh xem xét, nêu ứng dụng trong trường hợp đó, xin gửi phép contre remboursement them 0500 cuote phí. Người tên tôi tôi... & tu... Cần hỏi điều chí, gửi bì tem trả lời, gửi contre remboursement them 0500 cuote phí. Người tên tôi tôi... & tu... Cần hỏi điều chí, gửi bì tem trả lời, gửi contre remboursement them 0500 cuote phí.

Những phép này cần cõi vẫn thân tri học rất linh kỵ không phải là phương pháp mè thi doan.

Tiếp kiến các bạn tại thăm chiếu tháng năm và thứ hai từ 2h30 đến 2h50. Thư và mandat viết tên người

quản lý: M. ĐỨC professor Villa de Mme TUẤN PHÙ BỘI. Rue Châù-cầu Phùly Tonkin.

Vi nhiều bạn gửi e-mail (tên giả, chàng tôi chúa ý vẫn nguyên giá cũ).

ĐÀO SƠI

TRUYỆN NGẮN của KHÁI-HUNG

TÔI nhớ lại cả một thời xa tắc mỗi khi tôi nghe những câu díp một, sa lách, dường trường hoặc do bạn nhà nghe hát ở rap, hoặc do bạn sành nghệ ngao mêt cung mắt bức ở nơi dia hè thành phố Hà Nội. Tôi nhớ rõ rệt, nhớ hình nhớ sắc, nhớ những lời nói, nhớ cả cảm tình của tôi, cảm tình một cái bé trong vòng tìu sáu tôi chín, mười tuổi.

Ở một huyện lỵ buồn tẻ, tôi sống như bị chôn giấu bốn bức tường rào dày, qua đó tôi trông ra đồng rông mèn mông như qua lense lồng, con chim non nhìn quang trời xanh lá biếc. Nhưng giờ giải trí của tôi rất ngắn ngủi, sau những giờ học dài dằng dặc.

Ngày nay đã có lần tôi trở về thăm nơi kỷ niệm cũ. Tôi thấy nó nhỏ hép quá. Thời xưa đối với tôi, nó rộng như một thế giới. Cái nõi sen mà cấp giò nhỏ xiu của tôi không mấy khi chạy nỗi một vòng,

trê con. Trong một nếp nhà ấy, tôi đã sống bao ngày bằng phẳng, đều đều, ngày nọ giống ngày kia, với quyền sách chửi nhau, với quyền bắt lồng tò dạm nết son của một ông thầy có vẻ mặt nghiêm khắc như vẻ mặt lượng đức ông ở chùa; với những buổi chiều hé vang đồng tiếng sáo diều trên không và trong sự yên lặng hoàn toàn, những buổi trưa chan nán kéo dài tiếng cút kit gióng một cửa chiếc xe lợn trên con đường thiên lý.

Trong cái thế giới buồn tẻ ấy, thỉnh thoảng một bon hát chèo lại đem đến cho mấy anh em chúng tôi ít mâu thuẫn của sự thay đổi. Một, hai tối, có khi luôn một tuần lễ, cái sân huyệt, trờ nên một nơi hội hè ôm xóm, tiếng cười của dân phố huyên đèn xem chen với giọng ca của cô đào, tiếng thét của ông tuồng múa xanh, mặt đỏ, câu pha trò của vai hè quê mùa vừa nhợt nhèo vừa lục lọi.

bấy giờ tôi thấy chỉ như cái bể đựng nùi non bẩn,

tròn trĩnh, nhẵn nhụi, háng dậu ráo bùt vẩy chung quanh cắt xén bằng chân chặt. Hai cái nhà tây—tây là vì nó có hiên, có trần và có nền cao—đứng đối với nhau bên nhà công đường, tôi thấy bênh nhô một cách khôi hài như thứ đồ chơi

Rồi gánh hát từ giờ ra đi, cái huyện nhỏ lại rơi vào sự yên lặng buồn tẻ.

Trong những phường chèo ấy mà tôi vẫn còn nhớ tên, phường « Kha lý », phường « Quốc nhàn », phường « Quốc con », cái phường, khi ra đi làm cho tôi ngao ngán, khờ sơ nhất là phường Mơ. Tôi không biết rõ phường ấy tên là gì, chừng là một bọn hát tầm thường. Tôi chỉ theo ông thầy đó và những người lớn mà gọi là phường Mơ, vì trong số ba cô đào, một cô tên là Mơ.

Mơ là một cô gái quê chừng như lém tuồi. Thân hình uyển chuyển của Mơ càng uyển chuyển khi Mơ đóng những vai dào láng như Ván Dai, Thị Mầu hay vợ Quỷ. Vó quango mảnh trai xoan đều đặn của Mơ dưới lớp phấn chèo trắng lông lᾶnh như trong bức tranh tiên. Hoạt động nhai là hai con mắt đen láy của Mơ, hai con mắt bao giờ cũng cười trước khẽ cắp mồ hôi mồ hám rãng hạt huyền.

Năm năm, cứ sang xuân, trong thời còn được nghỉ học, tôi lại mong nhớ Mơ, sự mong nhớ ám thầm buôn bã của một tâm hồn ngây thơ. Quả nhiên, trong mấy tháng sau tết, những phường chèo kế tiếp nhau đến, tựa bầy chim én trờ vè cùng với những ngày quang đãng, ấm áp, vui tươi.

Tim tôi hồi hộp khi thấy những gánh hòn vuông sơn den, son đỏ qua công huyên, tiến vào trong sân. Vâng tôi thất vọng nêu phường xin hát không phải là phường Mơ. Nay nhớ lại, tôi còn cảm thấy

sự thất vọng của tôi mến mông không biết đến đâu, tuy chỉ là một sự thất vọng trong phút chốc. Rồi tiếng tiếng chèo rung dỗ hồi lại đem sự vui cười vào lòng tôi ngay.

Nhưng thế nào, sớm muộn, phường Mơ cũng đến, it ra mỗi năm một lần vào mùa xuân. Gặp Mơ, tôi cảm động ưa nồng mẩn. Mơ cũng yêu tôi lắm. Nàng chạy với đèn bể bông tôi lên mà hồn chún chặt ở hai bên má, khẽi tôi sung sướng nồng bừng cả mặt. Rồi nàng thỏ thẻ bảo tôi:

— Cứ lên xin phép thầy cho chung tôi hát nhé?

Tôi choáng ấy là thừa, vì cũng như tôi, những người lớn đều thích nghe phường Mơ ca, bắt đầu từ ông thầy học của tôi. Chỉ trong cánh tay ông giờ cao roi chưởng đẽ ra sức vui mạnh vang trống, khi Mơ múa hát, còn dã biết ông yêu Mơ là chừng nào. Lúc không cầm chầu thì ông trổ mím nhìn Mơ, và lớn tiếng thót nồng cảm binh pham sô sảng để chàng ghẹo Mơ, làm cho Mơ phải mím cười dù lúc Mơ đóng vai pho tượng như đức Phật Quan Âm.

Rồi sau một, hai hay ba hôm, Mơ lại theo phường bạn rời đi nơi khác. Chẳng bao giờ tôi cảm thấy tôi trờ bỗng lùi ấy. Tôi nhớ ngần như người mất linh hồn. Anh tôi thấy thế cười bảo tôi:

— Dế Lính nó ốm lương tư cái Mơ đấy.

Tôi xấu hổ cười gượng. Nhưng tôi trốn vào xó tôi đứng xát xúi khòc.

Bà có bán

Tinh Mộng

TẬP TRUYỀN ĐẦU

của

NGÔ - NGỌC - KHA

In lần thứ hai

Giá 10\$25

Mùa rét chỉ nên mặc

Pull'over

Marque
nhà

CÙ^Y
HANOI

MAGASIN 55 RUE DE LA SOIE
ATELIER 73 RUE MÉDICAMENTS

garantie
pure laine
dét

HAI
SUCCURSALES

47 AV. PAUL DOUMER HAI PHONG
22 RUE CARREAU NAM DINH

AN-THAI

GRANDE FABRIQUE DE POUSSÉ-POUSSÉ
2, Rue Ngan - trong - Hiệp
HANOI

?? 1936
XE KIỀU MỚI

Gấp khú giò kep mua đơn,
Dùng xe "AN THAI" chẳng
can cát gì.

Có ban đầu cả: Vải, Sám, Lốp
và đê phu tung xe bay.

Từ khi ra tinh theo học chữ Pháp, không một lần nào tôi còn gặp Mơ nữa. Nhưng mỗi năm, sau những ngày rét mướt, giờ đây mùa xuân lại thôi vào làm hồn tôi sực mong ước nhớ nhưng không cầm得住. Phải chăng đó là vết tích mối tình thơ ấu của những ngày sống giữa sự lạnh lẽo nồng nàn.

Cách đó hơn mười năm, mỗi hồn tôi gặp một người kép hát trong một rạp chèo ở một lỉnh nhỏ. Người ấy nhận được tôi, nói với tôi không thấy đối mắng. Ký thực, người ấy đã hỏi dò lai lịch của tôi. Khi biết bắc kép trước cung phuông với chị Mơ, với tôi. Anh ấy có tái thời sáu, kèo nho. Ấy, chị Mơ một dạo đã mê anh ta và tiếc sáu rệu rât.

Người kép ngừng lại một giây, rồi lắc lư đầu đọc hai câu Kieu :

Rõ thực : Cố tài mà cậy chi tài,
Chữ tài liền với chữ tai một
vần.

Và kết luận :

— Ông coi, chàng qua là duyên

Rồi kể cho tôi nghe cái đời khổ sở của Mơ. Mơ lâng lê một ông chủ đồn điền. Vợ cũ ghen, ông nay đưa Mơ về Hà-nội thuê nhà cho ô. Nàng đã sinh được một trai. Một tối ông ta cúng Mơ để nghe hát chèo. Mơ nhớ đến nghe xưa liên bồ chồng xin nhập bọn rạp hát. Chẳng bao lâu Mơ được chầu rạp yêu quý. Nhưng Mơ đã « quen nết hư » chẳng giữ linh chayen nhất với một ai, nay đi với người này, mai ở với người khác. Nhâl là Mơ lai phong dâng thái quá nên mất cả giọng, tan cả hanh sác.

Tôi hỏi :

— Mơ hát không còn hay như xưa nữa?

Anh kép ngoặc cái miệng rộng ra cười :

— Ấy, ông cũng còn nhớ đấy. Chị Mơ hát hay lắm, có lẽ hay nhất « Bắc cò ». Ma chị ấy cũng đẹp hơn hết các cô đào hát « Bắc cò ».

— Thế bây giờ chị ấy đâu?

— Bây giờ thì chị ấy bệ rạc, doi rách lâm, ông ạ, cùng với người chồng mù di lang thang khắp đờ dâng hát gõ kiếm ăn.

Tôi kinh ngạc :

— Chị ấy lây sám.
Người kép buôn râu :

— Thưa ông, cũng không hẳn

là sám.

Rồi đội ngọt hỏi tôi :

— Ông có nhớ anh Thiếp không nhỉ?

Tôi ngẫm nghĩ đáp :

— Không.

— Vâng, ông nhớ sao được, ngày ấy ông mới lên bảy, lên tám. Anh Thiếp trước ở cung phuông với chị Mơ, với tôi. Anh ấy có tái thời sáu, kèo nho. Ấy, chị Mơ một dạo đã mê anh ta và tiếc sáu rệu rât.

Người kép ngừng lại một giây, rồi lắc lư đầu đọc hai câu Kieu :

Rõ thực : Cố tài mà cậy chi tài,
Chữ tài liền với chữ tai một
vần.

Và kết luận :

— Ông coi, chàng qua là duyên

— Thưa ông, giá cả ở hòn với ông chủ đồn điền thì nay cũng chả đổi nổi.

Rồi bắc ta cưỡi sảng sặc, nói dừa như pha trò hè trên sân khấu :

— Giá ngày xưa mà ông đã lớn tuổi như bây giờ thì đe thường ông cũng say mê chí ấy, đây nhỉ?

Tôi nóng cả mặt, chỉ sự người kép hót nhân sự bên lèn của tôi, liền cung cưỡi theo, đáp lại :

— Hắn thế, chửi lì!

•

Từ đó mỗi lần xuông phà hay qua hè phố, gặp một cặp vợ chồng, chồng kéo nhị, vợ hát chèo, tôi lại tưởng nhận được tiếng Mơ. Và tôi miên man nghĩ đến những con chim sơn ca như Mơ, cùng mùa xuân, đem cái vui tới nơi thôn dã.

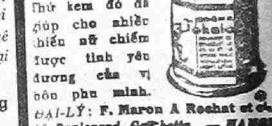
Coiffure TRAC

86, Rue du Chanvre, Hanoi

Giá đặc biệt 0\$15

Hàng nghìn thiếu phụ đã thử thấy hành phúc và ái tình nhờ ở cách giũa dì này. Vì thế mà các thiếu phụ có được nrade da đẹp và của một thiếu nữ mà đàn ông rất yêu đương. Mỗi buổi sáng các bà các cô nén đánh kem Tokalon màu trắng, không có chất nhảm lèn mặt và cùi thô sẽ có một làn da đẹp thiên nhiên, và nhõ thõi mà phản ánh được đều, không bết lại thành lèng. Trong kem Tokalon (màu trắng) có chất kem thật tươi ổi, có dầu olive, cung là nhiều chất bổ và làm cho trắng. Những chất ấy làm mất những tàn nhang làm cho các lỗ chân lông se lại và chỉ trong ba ngày làm cho da lộn xù đến dầu cứng trở nên trơn ẩn, mịn màng và đẹp đẽ. Ngày hôm nay các bà các cô hãy nên bắt đầu dùng kem Tokalon (không thơm), là thứ bồ iuống cho da đẽ. Thí kem đó là giúp cho ánh mắt thêm nết chiếm được tình yêu đương của vị hôn phu mình.

ĐẠI LÝ: F. Maron A Roehat et Cie
6 Boulevard Cambon - HANOI

số cả, ngày xưa chị ấy đẹp thế, tướng lâm nên bà nọ bà kia, ai nogn...

Tôi buôn râu ngắt lời :

— Thị chị ấy chả làm nên bà chả đồn điền trong một nǎm là gì!

Bác kép thở dài :

Đối với cái thời thơ ấu buồn bã của tôi thì hình ảnh Mơ đã in hồn vào ký ức rồi không bao giờ phai lại được, hình ảnh một cô gái quê xinh đẹp, hình ảnh vai Văn Đai lảng lơi, vai Thị Mầu nhi nhảnh.

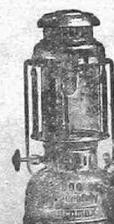
Khái Hưng

PÉTROMAX RAPID

N 827 — 300 Bougies,
1 litre dầu đốt đủng 18 giờ

N 828 — 300 Bougies,
1 litre dầu đốt đủng 12 giờ

N 829 — 600 Bougies,
1 litre dầu đốt đủng 10 giờ

Đèn MANCHON kiều mới rất tội tân

Mới phát minh tại bến Đức

PÉTROMAX - RAPID N° 827 - 828 - 829

ĐỐT BẰNG DẦU LÚA,

Không cần phải dùng alcohol mà sòng như máy kien đèn xưa. Cách đốt rất mua chóng le lung, mỗi lần đốt, sẽ có nón đèn bốc, coi theo số mứa bốc chia (để dùng chay, khi bơm sòng, mứa khói với ống hơi, chích cây quạt và chỗ si hoi là ngọn lửa bắt sòng lên một cách rất mạnh, không dày một phút đồng hồ là đã có đủ sức nóng, tức thi mứa khói đèn là xịt nhiên ngọn lửa đèn manchon bắt cháy sảng ngay. Chỉ trong một phút đồng hồ là bắt sòng cây đèn một cách mua le, không sợ chay chốc khé khẩn điều gì cả. Thật là một kiêu đèn và cũng tiện lợi, chẳng cần tháo ném kẹp, PÉTROMAX RAPID là một kiêu đèn rất lịch sự chắc chắn, máy móc đơn sơ giản dị, không bao giờ cần đốt mua giờ, ai sài ròn cũng đều khéo ngay và cũng. Đèn PÉTROMAX RAPID có bao kiểm bảo hót.

Đại lý độc quyền xã Đông-Dương :

Chuyên mua bán già trên manchon và già phu tòng các hiệu đèn, v.v.

N 29 Bd Tùng Bác Phanom CEROLON. Cochinchine

Établissements ĐẠI LÝ

TRUYỀN BỐN NGƯỜI

của THẠCH LAM, HOÀNG ĐẠO, KHÁI HƯNG và THẾ LŨ

(Tiếp theo)

CHỎT chàng ngoảnh nhìn đồng hồ, rồi lo lắng hỏi Lý:

— Mấy giờ thi Tạ về, bờ em?

— Tạ không về hôm nay đâu. Hắn về nhà quê từ sáng hôm qua cơ mà. Hắn bảo em tối nay mới lên.

Tùng thở dài như trút được gánh nặng. Chàng bày giờ lại dặm ra số người mà chàng đến để trách mắng. Chàng rู้ Lý:

— Đi xem chớp bóng đi, em đi.

— Thế còn nói chuyện gì nữa.

Lý trang điểm xong, trông lại càng lòng lấp dáng yêu. Nàng đứng trước mặt Tùng, thẳng người lên khoe:

— Anh trông em Lý của anh có đẹp không?

Tùng thenc thà khen:

— Đẹp lắm. Đẹp chết người đi được. Đôi mắt kia thì nhìn ai mà chẳng phải siêu lòng.

Lý sung sướng, báu má đỗ lồng, mắt long lanh:

— Chẳng đẹp mà khiến nhà săn sình anh phảm mê, có phải không anh Tùng?

Tùng không đáp, kéo Lý lại gần, đặt một cái hôn lên trán nàng. Rồi hai người hân hạnh đến tay nhau di ra ngoài phố, thuê xe đến rạp chép bóng.

Bí đường, Tùng chỉ nơm nớp so gặp Thường, Thủ bay Tạ thi không biết nói thế nào. Nhưng may, từ nhà đến rạp Majestic, không ra sự gì.

Tạ dày cula, lên tiếng:

— Lý cherie đâu, ra mà nhận qua nay.

Không thấy trả lời, chàng dừng lại một giây, nhìn khắp gian phòng một lượt. Thấy thấp thoáng bóng áo sau cái tủ gương,

chàng sung sướng phá lên cười:

— Đừng nỡ nữa, Lý ơi. Tiên nga đã thò cánh ra sau tú kia rồi.

Cầu pha trò của Tạ không gọi được dịp cười khanh khách trong nhau chuỗi ngọc mà Tạ vẫn thích nghe.

Chàng ngạc nhiên, vứt gói bánh mới mua lên mặt bàn, làm bầm:

— Quái nhỉ. Lý dặn minh thế nào cũng đợi mai lại biến đi đâu mất.

Bỗng Tạ nhìn thấy mảnh giấy đặt chínhчен cạnh gói bánh, mà lúc này chàng không dè ý đến. Chàng vội cầm lấy đọc:

« Mon cheri,

Chào anh ở lại em đi. Đừng tim em vội ich, em đã có tình nhân mới rồi. Nhưng anh đừng buồn phiền nhé, vì anh vẫn là bạn thân yêu của em.

Ký tên: Lý, vú nǚ

lửa dõi chàng nữa, cô vú nǚ kia

Tạ vỗ nát bức thư, tức tối ném xuống, lấy mũi giày đạp xuống:

— Cái con đê mặt thế thi thôi.

Tạ ném minh xuống ghế bành, thở dài. Chàng không ngờ Lý lại giờ giọng chóng như thế. Chàng còn cảm thấy cả cái em dì của da thịt có kỹ nết xinh xắn, và nhã nhặn như con chim xanh, còn vắng nghe bên tai những lời ái ân đầm thắm. Chàng buột mõm nói to:

— Giả dối, giả dối hết. Cái mặt thê mà giả dối được.

Tạ mím môi, cau mặt, nắm chặt hai tay, thầm nghĩ nếu bắt gặp Lý ở đâu sẽ tặng cho vài ba cái tát mới bá được con giàn. Bạn thân lề thường có à chót nhà riêu cợt chàng thế nào cũng được bắn. Đã làm cho chàng phu lối thi với ba bạn, lại còn

dẫu xinh xắn đáng yêu đến đâu cũng không tha thứ được.

Chàng vùng dung dậy, cau có ập mạnh vào bàn ghế như muốn phá phách cái gì cho hả giận. Bỗng chàng nhìn thấy hộp lá lánh chàng vừa mua để tặng Lý. Chàng hùng hổ với lấy hộp, miệng nguyên vẹn rứa mấy câu và ay ném mạnh ra ngoài cửa.

Bỗng Tạ nghe thấy có tiếng nói ở ngoài lầu trong dịp cưới ròn rã:

— Đánh nhau hay làm gì mà ném cả hộp vào chân người ta thế?

Tạ nhìn ra thấy Thường và Thủ đã bước qua ngưỡng cửa. Thường cầm bộn bánh, vừa phủ bụi và nắn lại cho đều, vừa mỉm cười một cách ranh mãnh. Thủ thi cười ngọt ngào nhìn Tạ hỏi:

— Làm gì mà phi của thế? Hay là anh biết chúng tôi đến nên anh tặng trước cho anh em. Cảm ơn anh lắm.

Thường nói tiếp:

— Còn có vú nǚ yêu dấu của anh đâu, sao anh dẫu kỹ thế, không để cho anh xem chung với. Anh đã biết anh tệ chưa?

Tạ ngay người nhìn hét Thường rồi lại nhìn Thủ, không nói được câu gì. Tri ròi bởi có chàng hiếu mang mang rằng việc Thủ và Thường đến đây tất có liên lạc đến tờ giấy vinh biệt của Lý, nhưng chàng cũng cõi nhêch một nụ cười gượng, giơ tay ra bắt tay hai bạn:

— Dẫu sao cũng mời hai anh ngồi chơi đã.

Thường và Thủ tự nhiên như không, cùng ngồi và cùng tấm tắc khen mát:

— Ô, cái ô chim này êm ám nhỉ. Mà xinh quá, đáng để một cặp uyên ương quên cả vũ trụ.

Tạ nghe nói, buồn bã không

Thợ may khéo của Quý Bà, Quý Cô

Cạnh nhà thờ lớn MARIE Mission Hanoi

Đã được giải nhất và bội-linh bạc về thi may
đẹp ở chợ phiên Hải Phòng, Huế, Hadong, Hanoi

Ao rét, manteau, pardessus, cape
nhiều kiểu tối tân 1937.

PHÒNG VỀ KIỀU NHÀ

NGUYỄN-BÁ-CHI (Kien-truc-su)

HANOI — n° 61, Rue de Takou

HAIPHONG — n° 82, Rue Le Maistre

tri lời, rút bao thuốc lá ắng-lè
đặt lên bàn, rồi bắt hòn hồi :

— Các anh uống gì ? Martel
nhé.

Thú mỉa mai :

— Chịu thôi, uống chì tò chay
ruột. Anh có cà phê thi tốt, mà
càng lạnh càng hay.

Nghé bạn nhắc xa xôi đến cái
hồi ký kết thân... Tạ mỉm nụ
cười buôn nói :

— Anh lại còn cứ điếu mipsis.
Nán chết người đi được.

Thường giã vờ dường từ mắt
nhìn Tạ :

— Anh mà nản à ? Trông anh
rõ rู่ rệt, nhưng vì chúng tôi
đến bất thình lình làm cho anh
mất cái thú nám một mình hay
hai mình trong cái lỗ uyên ương
này chờ gì. Nhưng anh muốn
được hưởng cái thú này riêng
ấy, thì trước anh hãy gọi... gọi
con chim xanh của anh ra đây,
rồi xin lỗi chúng tôi đi dã.

Nói dứt câu, Thường phả lên
cười.

Tạ giận dữ hỏi :

— Con chim xanh nào ? Anh
nói vẫn hoa quả anh Tùng, tôi
không hiểu được.

— Lại còn vờ mipsis. Con chim
xanh của bốn ta ấy mà. Con Lý,
con « Lý chẳng hạn » ấy.

Ta buôn rầu, giao tay khoát
bảng qua một cái.

Thú mỉm cười bão :

— Nô bay mất rồi phải không ?
Ta sẽ gáy đầu rồi với lấy cốc
uyên nổ : một hơi cạn.

Thú vờ ló vẻ thương hại, bảo
Thường :

— Taido nào mà anh chàng
buồn thùi buồn chảy ra, viết cả
bộ bảng ngon thế kia ra đường.
Ý chàng mua về cho ý trung
nhân hàn.

Thường nói chém :

— Ý thế. Có phải không, ông
ban si tình của tôi ?

Tạ lặng lẽ rót một cốc rượu
mạnh nứa, uống cạn.

Thú vẫn không tha, nhăn nhó :

— Uống Martel gì mà như uống
nước lũ thế. Say không khỏi
được si đầu, mà hỏng.

— Rồi chàng chỉ vào bộ bảng
gỗ, ngó ợt ngáo bảo Tạ.

— Chỉ có cách này là tiện
nhất: đem những chiếc bánh
ngot này ăn một mình cho bộ
công di mua tại mãi phố Tràng
Tiền. Nó dứu dỏ, mèo mò thật,
nhưng trông còn ngon lành lắm.

Thú thở lay vào hộp bánh
mang đặt lên đĩa, tươi cười mời
Tạ.

Tạ cau có :

— Góm, các anh cứ làm tội
lành tình người ta mãi.

Bỗng như nhớ tới điều gì,
chẳng dột ngọt hỏi bạn :

— Thế còn anh Tùng đâu mà
không đi với các anh ?

Thường cười :

— Anh hỏi anh Tùng ?

Chàng đứng lên, cố lấy giọng
nghiêm ngặt, khosa tay mà nói :

— Anh muốn hỏi anh Tùng
thì hãy láng ta ra mà nghe. Anh
ấy được đảng cứ dà làm một
việc trưng phạt.

Tạ hỏi :

— Đằng náo ?

— Đằng bốn người chứ còn
dáng nào.

Thú chưa :

— Đằng ba người chứ li.

bắt tay chắc chắn, thì không thể
một mình thủ thi ăn cỗ vụng
trộm được.

Tạ cãi :

— Các anh không yêu thì biết
thế quái nào mà nói.

Thú và Thường nhao nhao :

— Các anh thi anh yêu, phải
không ? Yêu cái có à khô chịu,
trơ trọi, đáng ghét ấy phải
không ?

Tạ tọp một hơi rượu, thùng
thỉnh đáp :

— Chứ lại gi. Lý nó trơ trọi,
nó đáng ghét, nó khó chịu,
nhưng tôi vẫn yêu nó thi biết
làm thế nào ?

Thường phi cười :

— Thế thi còn thè làm quái gi ?
Nhưng mà thôi. Anh bảo chí có
anh yêu nó, anh thấy thế nào
mà anh đám bả vây ?

Tạ dã ngà ngà say, chuồn
choáng vịn tay vào bàn đứng
dậy :

— Xa nó tôi buồn. Tôi chỉ
mong Lý lúc nào cũng ở bên
cạnh tôi.

Thú và Thường tranh nhau
cười :

sẽ làm từ được, mà có à cũng
không muốn sẽ làm từ, mới chết
chứ.

— Ủ, thế mới chết chứ !

— Nhưng không cần. Không
sẽ được thi chung vậy, phải
không các anh ?

Thú nói :

— Ai lại thế ! Con Lý bóm
nó nó muốn làm tình nhân
chung cho cả chúng mình, ta có
thêm trả lời nó đâu.

Thường nồng cộc, se sẽ bảo :

— Tôi tìm ra rồi. Các anh
nồng dì dã.

Ta, Thứ nhanh nhau nồng cộc.

— Nào, nghe cao kiến của ông
Huyễn.

Thường châm rải nói :

— Lý không có thè là tình nhân
chung của chúng ta được. Điều
đó dẽ hiểu lắm, vì nếu thế thi
chúng ta ai cũng mọc sừng cả,
và mọc sừng thi trông không
được mỹ quan lắm. Vậy chí có
một cách : là ta gấp thăm, ai
trúng thi riêng người ấy được cái
bạnh phúc chiếm lấy trái tim
của cô vũ nữ đáng ghét của
chúng ta.

Ta, Thứ cũng vỗ tay ;

— Khá, khá lắm. Thật là điều
kể. Ta phải thi hành ngay mới
được.

Thường nói :

— Nhưng còn Tùng ?

Tạ sững sốt hỏi :

— Anh không biết Tùng ở
dâu à ?

— Không.

— Ô, thè thi còn nói gi nữa.
Tùng nó dì với Lý rồi, khô lòng
mà trở lại nữa. Nó nói dối các
anh, nó phỏng con Lý dì với nó,
thè mà các anh tin nó được.

Thú và Thường dương mắt
nhìn nhau, tức giận :

— Có lẽ nào lại thè được ?

Tạ mỉa mai :

— Có thè được lầm chứ. Các
anh khờ lầm, cái bọn văn sĩ tôi
còn lạ gi. Nhưng mà được, cứ đòn
dậy tôi, thè nào cũng gấp nó. Il
ny a que des montagnes qui ne
se rencontrent pas.

(Còn nữa)

Hoàng-Đạo, Thể-Lữ
Khái Hưng, Thạch-Lam

TƯ 16 OCTOBRE 1937 ĐÃ MỞ

NHÀ HỘ SINH VÀ NHÀ DƯỠNG BỆNH

của Bác-Sỹ

PHẠM - QUANG - ANH

Chuyên môn

BỆNH ĐÀN BÀ — BỆNH TRẺ CON

Téléphone 333

N° 66 Rue Richaud.

La préparation au CEPFI

Tờ học báo của các nam nữ học sinh đi thi bằng Sơ học
Pháp Việt, lớp Moyen 2e Année và các bạn muốn luyện
hém pháp văn không cần thầy. Do các giáo sư lành nghề
trường Henri Rousier, trường Normal de l'E.P.S., trường Đô
hữu Vị và trường Nguyễn Văn Tòng viết giúp

Giá báo

Nhiên học 1937-38

1\$30

Mỗi số 32 trang

0.04

Bảo quản, 55 Route de Hué — Hanoi

Chủ nhiệm : Mr NGUYỄN-VĂN-SÂM

NGÀY MỚI

TRUYỀN DÀI của THẠCH-LAM

CHƯƠNG XI

CHIẾU tôi trong nhà
đã thấp đèn. Buổi
chiều hơi lạnh, gió
vút thổi trong khe lá cây như
bão trước những ngày mưa gió
lầm lì của mùa đông sắp tới.
Bà Nhi khóc cái áo bông trên
vai; bà đã nhiều tuổi nên rét
sớm, và cứ mỗi mùa đông đến,
bà lại thấy rét hơn lèu một chút.
Bà ngồi bên cạnh cái áu đồng
trên giường, nhìn Trinh sửa
soạn bữa cơm chiều, vì đã hờ
hở giờ tối.

— Năm nay rỗi rét lắm, con nhỉ?
Trinh nhìn mẹ:

— « Thưa mẹ, vắng ». Rồi như
séc nghĩ sự gì, nàng hỏi :

— Năm nay mẹ có đi cân gạo
nữa không?

Bà Nhi chép miệng, đáp :

— Con tính buôn bán mấy năm
nay thi ăn thua gì. Nhưng mẹ
cũng phải đi cân chở. Em Bich
nó học trường trên bảy giờ tối
tầm. Tiền mua sách vở bảy giờ
nó xin luôn.

Trinh lắng yên. Nàng thương
mẹ dời dã về chiều rồi còn phải
vết vã. Một lát, nàng hỏi :

— Em Bich, đạo này có chịu
hoc không? Mẹ phải bảo em nó
có học lên mới được, đã chậm

mặt một năm rồi.

— Không, độ này hình như nó
học cũng khá. Thầy giáo vẫn
tú luân.

Trinh vui mừng nghịch đén em.
Mẹ nàng lai nói :

— Nhưng già nó được lên trên
nhà gần cậu ấy đén cặp cho thi
chắc chóng tảo tối lầm.

Trinh không đáp, không dám
nhận lời vì nàng chưa chia
trường có bằng lòng cho em
nàng lèu & trên này không. Nàng
nhìn đồng hồ, nói sang chuyện
khác :

— Đã gần tám giờ rồi. Thôi,
mời mẹ đi ăn cơm trước đi, nhá
con không biết lúc nào mời về.

Hai mẹ con đang ngồi ăn cơm
bỗng nhiên Trinh lắng tai nghe
rồi buông đùa đứng dậy :

— Cố lè nhà con đã về đây.

Nàng chạy ra chỗ cầu thang,
thì gặp Trường mở cửa bước vào.
Trinh lùi lại một bước trước
mặt chồng, nép vào phía tường.
Nàng hỏi :

— Sao anh về muộn thế?

Rồi nàng tiếp luôn, tiếng nói
cho vui, nhưng em nó cứ cố nài
ép tôi ăn trước ». Bà nói như
tự biết thế là không phải. Nghe
cái tiếng dịu dàng ấy, Trường
lại nhớ đến bà Nhi lúc chàng

thấy trong lòng dần dần bình
tĩnh và dễ chịu. Chàng thấy thân
yêu với bà Nhi hơn những lần
trước; cái ý muốn chân thật
định làm vui lòng chàng của bà
không. Trường cảm động, và từ
hồi mình đã lãnh đậm với bà
trong bấy nhiêu lâu. Chàng ăn
cơm rất ngọt lành và vui vẻ,
vừa trả lời một cách thân mật
những câu hỏi của bà Nhi.

Trinh không giữ được nỗi vui
mừng hiện trong đôi mắt long
lanh của nàng khi thấy chồng
vui vẻ. Đã lâu, nàng không
được thấy cái quang cảnh ấy.
Trong lòng nàng dày lên sự sung
sướng; Trinh không muốn ăn
cơm nữa, nàng chỉ dụng bữa
nhìn hai người nói chuyện. Ánh
đèn chiếu qua cái chao lụa màu
hồng đối với nàng như ấm cúng
và rực rỡ; Trinh tưởng như
vừa bửa cơm chiều trong gian
rất kín, gần không nghe thấy:

— Mẹ lên chơi đây, anh ạ.

Trường không trả lời. Ngày
bấy giờ, Trinh nhận thấy nét
mặt buồn bã với nét nhợt của
Trường; nàng động lòng thương,
với lấy chiếc mũ trên tay chồng:

— Anh để em cất đi cho.

Bà Nhi cũng đã gác dù đứng
để. Bà nhìn Trường vอน vã:

— « Cậu về ăn cơm. Tôi với
em nó cũng vừa mới ngồi ăn
thôi. Con bảo nó lấy thêm bát
dưa, đi ».

Bà tư kéo chiếc ghế ra bão
Trường ngồi.

— Me dê mặc con.

— « Sao cậu về muộn thế? Tôi
cứ bảo đê đợi cậu về ăn một thê

Thầy... NGÔ-VI-THIẾT

28, Bourrin Hanoi

Xem chữ ký đoán số mệnh...

Muốn biết vận hạn linh
duyên, con cái của cái
chỉ phải già có

1 \$00 một quẻ.

III

L

ƯƠNG ở nhà Căn vê, trong lòng sung sướng. Chàng thấy sau khi cao ráo trắng, Hồng dẹp lên bội phần. Mà Hồng cao ráo trắng là vì chàng. Ngày hội sinh viên năm ngoái, chàng có lợn tiếng binh phàu một cái vê cái hầm ráng đèn của Hồng. Thị ra Hồng nghe thấy nên đã làm theo ý muốn của chàng. Lương cho cái cùi chì áy kín đáo mà âu yếm quá. Chàng ngã thầm: « Bao giờ cũng vậy, và khoa tâm lý cũng dạy thế, tình yêu của phái yếu vẫn âm thầm và sâu xa hơn tình yêu của phái khoe. » Vừa chàng mỉm cười nghịch tiếp: « Âm thầm thì âm thầm thực. Lại bí mật nữa. Như đối với mình, Hồng thường giữ một vẻ mặt lạnh lùng làm như ác cảm mình làm. Kỳ thực thì trái hẳn. Chỉ ngâm dối con mắt thỉnh thoảng liếc trộm mình cũng đủ hiểu. Trời ơi! dối con mắt! mới tinh tú làm sao! Như muốn trao cá

linh bồn cho mình. Đói con mắt!.. giá đáng nghìn vàng, đổi con mắt ấy! »

Cái ý nghĩ sau cùng làm cho Lương buôn rầu: chàng nhớ tới cảnh ngộ, tôi than phận chàng. Nếu Hồng giá đáng nghìn vàng, thì sự ước mong của chàng chẳng hóa hão huyền ư? Vì chàng nghèo. Ma Nga, người bạn thân của Hồng, cũng thừa biết rằng chàng nghèo, không có một chút tài sản gì. Thế nào Nga chẳng nói cho Hồng rõ tình cảnh chàng. Lâu nay chàng ngâm ngâm nuôi cái chí quả quyết hối Hồng làm vợ. Và dã nhiều lần chàng loạn ngô lời nhờ Nga giúp, nhưng vẫn chưa dám. Nay chàng bỗng thấy cái chí của chàng hơi lung lay: « Hồi Hồng, mình nghèo thế này tò hi ai gả? »

Một tia hy vọng này ra trong lòng chàng: chàng nghĩ đến Căn Căn cũng chẳng giàu mà cũng chẳng ở một địa vị cao sang gì, thế mà Căn lấy được Hảo, chị Hồng. Vậy sao chàng lại không lấy được Hồng? Kèn về trí thức, về học vấn, chàng còn hơn Căn nhiều. Chàng chưa có một địa vị vững vàng, một chức nghiệp chắc chắn, nhưng chàng mới hai mươi bốn tuổi. Tương lai chàng còn dài. Bởi chàng còn nhiều hy vọng. Chàng sẽ học lấy để thi vào một ngạch tay, lương những mấy trăm một tháng. Vâng cứ dạy học ở

THOAT LY

TRUYỆN DÀI của KHAI-HUNG

Lương mỉm cười ngượng nghopleft:

— Tôi di cho dời đè về ăn ngon cơm.

Chàng nhìn theo thấy Nga ra hiệu bảo anh phụ xe dỗ lái. Nhưng xe vừa kim lại thì Hồng với xua tay bảo cứ đi. Tình yêu làm cho Lương có những tư tưởng lạc quan. Chàng cho đó là một chứng triệu hay: Hồng bên lề là vì Hồng đã cảm thấy Hồng siêng lòng vì chàng.

Xe đã xa, Lương còn cất cao tiếng, hỏi :

— Hai chị di đâu đấy?

Chàng chỉ nghe rõ có hai tiếng « Gô-da » đáp lại. Liên vội rảo bước hồn như chạy theo, và lorden suýt va trán vào một cây cột đèn.

Đến cửa nhà Gô-da, chàng dừng lại thở mạnh cho tim đập chậm lại. Chàng sợ hai người thiếu nữ sẽ nhận thấy sự bối rối của chàng. Chàng tự biết rằng khi chàng hồi hộp thì chàng rất vỗ duyên: mắt ngoèo ngác, mồm há ra, lời nói ấp úng.

Vào tới bàn trà tiền, Lương gặp Hồng và Nga di ra. Chàng lúng túng ngẩng đầu chào. Nga cười, hỏi :

— Anh mua gì đấy?

Lương ngáp ngáp :

— Tôi... vào chơi, ... cũng chưa định mua gì.

— Vậy chào anh nhé.

Lương cố giữ vẻ mặt tự nhiên :

— Hai chị về với thế? Không mua gì à?

Nga lại cười :

— Cô, chị Hồng đã mua một cái tách chải và một hộp phấn đánh răng.

Lương r้อง nén nói một câu

PHUC-LO'II

AVENUE PAUL DOUMER, HAIPHONG

Articles de Nouveauté
Chapellerie, Parfumerie
Lunetterie — Cravates
Chapeaux Feutres

SACS

POUR DAMES & DEMOISELLES

NHÀ XUẤT-SẢN LỚN

BÁN BUÔN NHIỀU
CÁC THỊ

CHEMISETTES

CHÍ CO

MANUFACTURE CU GIOANH

68-70 Rue des Éventails — Hanoi

= Téléph. 525 =

MAISON FONDÉE EN 1910

khối hải, liền quay hỏi Hồng:

— Phấn đen hay phấn trắng đây, chị?

Hồng, vẻ mặt trang nghiêm, lạnh lùng đáp:

— Phấn trắng.

Đoàn, lững thững tiến ra phía cửa, để Nga một mình đứng lại nói chuyện với Lương. Thấy thế, Nga giơ tay bắt tay bạn đồng nghiệp, rồi đi theo ra.

— Hai chị về thực đấy à?

Nga quay đầu lại, trả lời:

— Về thực.

Lương cũng muốn về ngay, nhưng cho rằng không được tự nhiên và sẽ tỏ rõ cái chủ tâm vào Gô-da theo đuổi hai người kia. Chàng liền di lang thang từ gian bán đồ họa vòng ra gian bán sách, mắt nhìn vơ vẩn thứ nọ thứ kia mà chẳng đẽ ý tới một thứ gì. Chàng lo lắng, buồn rầu tự phủ: « Quai! Hồng như cố ý lánh mặt mình. »

Tới cái gương tủ « cra-vát », chàng dừng lại nửa giây liếc qua diện mạo và hình dung. Chàng không dám đứng lâu trước gương, sợ người ta đẽ ý ngầm nghĩa bình phẩm, nhất hôm nay lại nhầm vào chiều thứ bảy, khách mua hàng rất đông. Nhưng nửa giây ấy cũng đủ cho chàng nhận thấy sự tiếc tay của cái « cra-vát » chàng đương deo. Khi thất nó, chàng đã cố gắng chỗ sờ rách vào phía trong, đến nỗi kéo nửa rộng bìa nên cao quá làm cho cái nút to ụ giữa hai cánh cõi mèn. Nhưng cái màu bạc của nó thì chàng sao được. Mau ấy trước kia là màu xanh nhạt, nay đã trở nên màu không tên, không hẳn màu xám, mà cũng không hẳn màu chí.

Lần này là lần đầu chàng nhận thấy không hay hởm gì cái tên hiệu « người có cra-vát độc nhất » mà chàng tự đặt cho mình, như có ý để khoe khoang sự nghèo

tung với chúng bạn. Kè thi chàng cứ gi « cra-vát » chàng có một cái, mà về y phục thứ gì chàng cũng chẳng có sói hại. Nhưng cái « cra-vát » nó lồ lộ ở ngực, người ta trông thấy ngay rằng nó mới hay cũ, nó nhả nhặt hay quê mùa. Cò áo, đôi giày và cra-vát, nhất là cra-vát, đó là ba thứ làm tôn hay làm giảm giá trị con người ở trước mặt một thiếu nữ xinh đẹp.

Lương vừa đứng chọn cra-vát vừa loay hoay với những ý tưởng phác tạp kia. Bỗng chàng kêu: « Ủ! khâlam! »

Và chàng lùi ra một bước ngâm nghĩ: Cái cra-vát ấy nên xanh thắm, có điểm những hình thù màu đỏ rất nõi. Lương lật vội phía trái ra xem giá, và nhún vai thì thầm: « Hồi đâu! »

Kè thi đắt thật, vì cái giá hai đồng ruồi đổi v ới số ngoài ba chục bạc lương của chàng có lẽ cũng hơi quá. Nhưng Lương không thể rời cái cra-vát mà di được. Tay chàng vân vê, mắt chàng ngầm nghĩa. Rồi chàng mở ví ra soát lại: trả xong tiền ăn, tiền tro, tiền gửi tạm, còn lại tất cả có tám đồng, thi đã phải đẽ ra ba đồng trả học phí cho Thiện (nhà trường trả cho chàng năm mươi phân trăm).

Còn có năm đồng vừa tiền xe vừa tiền tiêu vặt suốt tháng của hai anh em.

Lương mỉm cười, nghĩ thầm: « Chà! mua cra-vát cũng là tiêu

vật chứ gì! » Chàng liền quả quyết gọi người bán hàng, vì chàng cho rằng hèo đeo dù, dân do suy tính, là không mua được cái gì hết: « Kè thiếu thì mình thiếu nhiều, cứ gi một khoản tiêu vặt hay tiền xe! »

Thế là Lương nhất định mua cái cra-vát. Nhưng chàng còn bảo người bán hàng đẽ chàng trả thù trước gương xem có đỗi không. Lúc này, chàng ta hồ mà tư ngầm nghĩa dung nhan chàng còn sợ ai dì nghe, vì

bên phải cũng che gần kín hẳn, chứ không lồ lộ như trước kia khi tóc chàng chải lết.

— Vậy ông có ưng không?

Lương quay ra mỉm cười, trả lời người bán hàng:

— Ưng.

Trả tiền xong, Lương hối hận ngồi thầm: « Chết chúa, hai đồng rưỡi cái cra-vát! Minh hoang quá! » Nhưng khi chàng bước tới ngày hôm sau, chủ nhà, chàng sẽ đến chơi nhà Cán, thi sự hối hận biến hết ngay. Và chàng vui vẻ ra cửa thuê xe về nhà vì sợ em đợi con.

IV

Đứng trước cái gương chữ nhật khung gỗ, Lương tháo đi thảo lại dã ba lùn vẫn chưa thắt xong cái cra-vát.

Ngay bên cạnh, trên cái ghế ngựa quang đầu, một người cuộn tròn trong chăn nằm ngủ. Lương gọi:

— Thiện! Thiện ơi! Thiện!

Thiện thò đầu ra ngoài chăn hỏi:

— Cái gì thế, anh?

— Ngủ gì trưa thế, dậy mà ngâm cái cra-vát của anh.

Thiện lại thụt đầu vào trong chăn:

— Em biết rồi, cái cra-vát của anh đẹp lắm!

Lương chau mày, gắt:

— Thiện nhất định ngủ nữa à? Ngủ gì mà ngủ lầm thế, có mợ người đi không?

Thiện, giọng van lơn:

— Anh đẽ cho em ngủ mười lăm phút nữa thôi. Vói lại chủ nhật này không đẽ chơi đâu xa, dậy sớm làm gì vô ích.

Lương hơi thận với Thiện. Hai anh em đã bàn nhau chủ nhật đì bộ sang Gia-Lâm, đến chơi nhà một người bạn thân. Bỗng chiều hôm trước, Lương đòi ý kiến nói bận việc không đẽ được. Sự thực chàng không bận một việc gì hết. Chàng ở lại, chỉ vì có Hồng về Hanoi.

(Còn nữa) Khái Hưng

ai cũng biết chàng thử cra-vát... Chàng thấy chàng có cái trán hơi dô, nhưng được cái rộng, hàm răng hơi vồ nhưng đã có cặp mắt kéo lại, cặp mắt mà chàng cho là rất thông minh. Cả dến cái sẹo hóng ở thái - dương bên trái, mái tóc rẽ dường ngồi

Sữa NESTLÉ
Hiệu con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

ĐỘC QUYỀN BẢN: cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh, v. v.
ở Trung-ky, Bắc-ky và Cao-Mèn

Nhiều Hàng mùa thu
và mùa đông mới sang
Đủ mặt hàng tơ, lụa, len mai
áo và manteaux đủ các kiểu,
các màu rực rỡ và hợp thời
Nhưng toàn tơ tuyệt đẹp
Hàng tơ hàng ta và hàng
aôil hóa
CÓ BẢN ĐÙ LEN, GIA
ĐÈ MAY QUẦN ÁO TÀY
Xin mời đến xem mẫu hàng.
Viết thư thương lượng cho

MAI-BÈ
26, Phố hàng Đường
HANOI

Bộ già mìn rõ thời-cục nước lầu gác day và ngoi lầu cuen-tran vi sau
bóng nô, thi nén xem tập nhật-kỷ « 15 ngày bị bắt ở Tây-An-Phú », chinh tay
ông TƯỞNG-GIỚI-THẠCH chép ra và nhung su khôn khéo của bà TỔNG-
MỸ-LINH. Một bả đã gieo tan được cuộc nội loạn ở Tây-An.

1) TƯỞNG-GIỚI-THẠCH — Nhật-kỷ 15 ngày bị bắt ở Tây-An-Phú,
Giá bán Op20.

2) TỔNG-MỸ-LINH — Những kế hoạch để khởi sảy ra cuộc
lưu bay ở Tây-An-Phú. Giá : Op22

3) TRUNG NHẤT CHIẾN TRANH Mỗi tuần lễ ra hai kỳ — Mỗi số Op03
Nửa năm : 1p50 — một năm : 3p00 do ĐÔNG TÂY BÁO xuất bản rái có ảnh
bordure thật thời-cục — Hiện đâ có ngọt 2 vạn độc giả hoan nghênh.

4) BÌA ĐỒ TRUNG NHẤT CHIẾN TRANH — Giá Op06 một tờ.

BÌA ĐỒ THƯỢNG-HẢI CHIẾN TRANH — Giá Op10 một tờ.

Các ngài coi việc « Trung Nhât chiến tranh » muốn biết một cách rõ ràng những
vai quan trọng trong Tàu, nón mua hai bức Bìa-Đồ kô trên. Các thứ sách cùng
đia đồ kô trên đều có bán tại HIỆU SÁCH NAM-KÝ, 17, Bd Francis Garnier
ở Hanoi cùng khắp các nhà bán sách trong toàn cõi Đông-Dương ».

CHÍ CÓ HIỆU Chân - Long

Số 9 Phố Paul Bert
(gần nhà hát ở Hanoi)

là có dû các kiều giày phu nữ
Tân Thời và các kiều vi dâm
(Sac pour dames) rất đẹp
BẢN KHẨU CỦI ĐÔNG - DƯƠNG

CHÂN LONG
STAND 236
Foire Haiphong

sẽ mở 16 Décembre 1937

Tại 30 Đường Thành Hanoi
N° 30 Rue de la Citadelle
(gần sân vận động Olympia) Tel. 326
PHÒNG KHÁM BỆNH
Bác-Sỹ

CAO XUAN CẨM
Tốt nghiệp tại đại học đường Paris
Nguyễn-Trung-Ký bệnh viện quân đội
HOA LÌU BỆNH
NỘI THƯƠNG CHỨNG
Thăm bệnh : Matin : 9h à 12h
Soir : 3h à 6h
Có phòng đường bệnh và
hộ sinh
Cần kịp mời về nhà
lúc nào cũng được.

Rentrée des classes

**Vous trouvez à l'IDEO tous les articles
scolaires nécessaires à vos enfants**

Articles de bonne qualité leur donnant le goût au travail.

Articles « RÉCLAME » vous permettant de faire des économies :

Cahier de brouillon « RÉCLAME » 100 pages Op08

Boite de 100 copies doubles, beau papier 1.09

Ramette de 100 — quadrillé multiple 0.70

Plumier laqué, couvercle chromes 0.90

Compas s/panopilis : 15 et 4 pièces 0.65 à 0.35

— plats nickelé reversible double usage 1.00

— plats nickelé en pochette : 3.10 - 1.63 à 0.98

Nécessaire scolaire 4 pièces pochette cuir 0.40

Catalogue des articles scolaires sur demande

L.I.D.E.O. PAPETERIE - LIBRAIRIE

HANOI - HAIPHONG

HỘI VĂN-QUỐC TIẾT-KIỆM

HỘI TÙ-BÓN LÃI THEO CHI-DỤ NGÀY 12 AVRIL 1916

Vốn đã đóng tất cả: 4 triệu lượng bạc và 8 triệu quan tiền
HỘI QUÁN QUẢN-LÝ CỘI ĐÔNG-PHÁP
7, Avenue Edouard VII
Thượng-Hải
Số tiền dự trữ tới ngày
31 Décembre 1936
(cho cõi Đông-Pháp) → → →

\$ 2.227.770,53

Tiền cho vay trong cõi Đông-
Pháp để đảm bảo số tiền này
← ← vào kô trên đây

← ← vào kô trên đây

XỔ SỐ HOÀN VỐN CHO PHIẾU TIẾT-KIỆM MỞ NGÀY

CHI NGÁNH
ở Saigon
26, Bd Chaigneau
29 Nov. 1937
CHI NGÁNH
& Hanoi
91, phđ Tràng-đi

Chi-ta: BRUNO ở SAIGON
Đi-kien: Các ông HUỲNH-QUAN-HIỀN và TRẦN-HIỀU-NGAI
Có quan Thanh-trà của chính-phủ chứng-kiện.

CÁCH THỰC P — Hồi nguyên vốn

Sđ ra & hành xe: 2764-171-2475-1030-2900-969-1465	2764 Ông NGUYỄN-LUÔNG-KHƯƠNG & PHAN-THIẾT	500;
16030 Bà HUONG-QUAN-HAU ở TAY-NINH	16030	400;
14902 Cô TRAN-THI-VIEN, phđ Colomb — HANOI	14902	1.000
15265 Cô NGUYỄN-THI-LOAN, làng Quan-Nhieu —	15265	500
Thanh-Trì — HADONG		
19465 Ông NGUYỄN-HUU-NHON tức BERNARD ở	19465	100
GIADINH		

CÁCH THỰC SỐ 2 — Hồi nguyên vốn

Hàng bộ trúng: 1512 có các phiếu số 1512-2216-17216	1512 Ông DUONG-THI-HUYNH ở QUANG-NGAI	1.000;
2215 Ông TRAN-VAN-TAI, 41 phđ Maung HUNGYEN.....	2215	250
17216 Ông JACQUES-SEN, 61, phđ Clémenceau HAIPHONG	17216	500

CÁCH THỰC SỐ 3 — Hồi nguyên vốn

Hàng bộ trúng: 1512 có các phiếu số 1512	1512 Ông NGO-VAN-NO, số Liêm-phong ở RACHGIA	250\$
--	--	-------

Xổ số trả tiền lời cho phiếu số 3 — số tiền chia: 141 \$ 06

Phiên số 744 đã trúng ra là phiếu 250\$ 00

4 phiếu sau này được lính số tiền lời ấy:

744 Ông LAM-KY-XUAN ở SOCSTRANG	744	35\$26
752 Ông DANG-QUAN-CHIEU ở VINH-LONG	752	35 26
769 Ông LE-VAN-PHAT nhà Thượng chính ở TOURANE	769	35 26
785 Ông VO-VAN-HOAN ở DALAT	785	35 26

CÁCH THỰC SỐ 5

Xổ số thứ 1 — HỘI VĂN-GẶP BỘI

20658 | Phiên không có đóng tiền thưởng lô

Xổ số thứ 2 — HỘI NGUYỄN VŨN

Hàng bộ trúng: 2322 có các phiếu số 4320-14280A	4320 Ông BEUF ở SAIGON	0.00\$
14230A Ông NGUYỄN-HOA, Bùa-hộ trưởng Tho-linh BADON (Dorich)	14230A	500

Xổ số thứ 3 — MIỀN GÓP

Hàng bộ trúng: 3531 có các phiếu số 17315-29703A-2273A

17315 Ông NGUYỄN-VAN-LE ở THU-DAU-MOT
 631\$00 | 1.000; |

19728A Cô DANIELE-ROHAT, 47 đường
Hàng-cò — HANOI
 263 \$00 | 500 |

2293A Bà NGUYỄN-THI-A ở GIA-DINH
 117 40 | 200 |

Ký số sau sau nhằm vào ngày thi đấu 28 Décembre 1937 hối 11 giờ
sáng tại sở chính cũ bùa-hộ bùa cõi Đông-Pháp 26 đường
Chaigneau ở Saigon.

Hội cần dùng Đại-ly và Kinh-ký-viên có dù tư cách
và giấy chứng nhận lô

PHIẾU MỚI CÁCH THỰC « P »

Phiếu Thủ-Kiệm cách thức P
của hội

VĂN-QUỐC TIẾT-KIỆM

có thể giao mỗi số vốn là:
mỗi tháng đóng

10.000 \$ — 25 100		
8.000 — 20 00		
5.000 — 12 50		
4.000 — 10 00		
2.000 — 5 00		
1.000 — 2 50		
500 — 1 25		
100 — 1 00		

HỘI VĂN-QUỐC TIẾT-KIỆM có thể:

Vay được. Có giá chênh bao
khi (sau khi đã góp được
2 năm). Chủ phiếu có thể xu-
ng ứng đóng được.

SÂM NHUNG BẠCH BỘ

Dân ông tinh khí loáng, dương sự kém, dân bà kinh nguyệt không đều, mòn sao, là những biểu trang của sự suy nhược trong thận mà nguyên nhân là tai thận hư và bộ máy sinh dục có bệnh, nếu dân bà tái mòn sao không sinh ra được noãn-chi, để khai thông kinh huyết, dân ông lìu dò hoài không chờ lâu ra được tính khí dương không cường, nên đã có vị bác học tìm ra phép tiếp hạch của loại vật chí lão hoàn đồng cho người ta. Phương thuốc Sâm nhung bách bộ của nhà thuốc HỒNG KHÉ này lấy tinh chất ở sinh-dục-hạch của các loài vật rất mạnh chế luyện với sâm nhung và các vị thuốc linh nghiệm, nên nồng vào nó dân ngay đến bộ máy sinh-dục của người ta làm cho trở lại khỏe và như người được tiếp hạch. Dân ông thi trạng dương và tinh khí đặc, dân bà điều kinh và quyết tút khỏi được tất cả các bệnh do thận hư mà sinh ra khỏi được các bệnh hói, kinh nguyệt bất đều mà có. Thật là một thứ thuốc bổ xứng nay chưa từng có. Thuốc bổ ngày kiêm hiệu ngày có thể thấy rõ ràng, vì chỉ dùng hai hộp đã thấy tình dục và kinh điều ổn ngon miêng, ngủ yên giấc và tinh thần minh mẫn sống khỏe là thường.

Mỗi hộp giá 1p.00. Dân ông dùng thử bao sáu vàng; dân bà dùng thử bao sáu sấp (rắng) cách dùng thuốc có nói rõ trong đơn bồ thuốc.

THUỐC LẬU HỒNG-KHÉ SỐ 30

Vì dì lai với người có bệnh lâu bị lây. Cố khe tại mông rụng say quả, nhọc mặt quả, hay là tại người dân bà có bệnh khí hư, có kinh nguyệt mà menses không đều, và trong đường tiêu tiện có mủ chảy ra, có người đi tiểu tức buốt, có người bị sưng lèn, có khi ra máu nữa, lại có người không sao cả, chỉ thấy có tí mủ chảy ra không, có khe mới mắc hay đã lâu dùng thuốc ta HỒNG-KHÉ số 30 đều khỏi cả, như chì vôi hộp là khỏi rút. Thuốc dễ uống không công pha, dễ làm việc như thường, không hại sinh dục, không pham thai, dân bà chửa, có bệnh đằng cùa khôi, Mỗi hộp giá 1p.00.

Bệnh giang-mai, phái phát ngoài, dao sương rất thịt, ủ tai mờ mắt phát mày đay ra mào gà hàn khé nồng thuốc giang-mai HỒNG-KHÉ số 14 nhẹ chỉ 2 hộp khỏi hẳn. Bệnh dù ngày hàn da đầu căng có thể cải tử hàn sinh được. Không hại sinh dục, không công pha, uống thuốc dễ làm việc như thường. Bi bệnh lla-cam (chancro mori) lở ở chỗ niêm không thời, uống thuốc này càng mau khỏi. Mỗi hộp giá 1p.00.

NHIỆN HỤT

Tinh ngô giới yên HỒNG-KHÉ số 20 là một phương thuốc cao nhà Đoàn Cẩn thí nghiệm, không có một ti thuốc phiện nào, nên ai cat thuốc phiện cũng bỏ hẳn được, không bao giờ hút tại nữa. Hút nhẹ chỉ hết 1p.00, hút nặng lắm hết 5, 6 đồng bạc là bỏ hẳn được, trong khi công thuốc cat vẫn di làm việc như thường, sau khi bỏ hút rồi không sinh ra chứng bệnh gì khác cả. Thuốc nước mỗi chai một đồng, thuốc viên mỗi hộp 1p.50. Các ngài cứ dùng nếu sai nhỡ xin trả lại tiền gấp đôi. Vì đã có hàng mấy nghìn người dùng thuốc Tinh-ngô giới-yen số 20 này bỏ hẳn được thuốc phiện rồi.

KÍ HƯ, BẠCH DÁI HÀ

Các bà thấy kinh tâm đưa sâm-môn hàng nước lạnh kinh bế lại thành bịnh, ra khí hư, hay là vì sinh đẻ nhiều lần, vì quá tự kỷ phần vú cũng thành bịnh khí hư, cũng có ít bá bị truyền nhiễm nọc bịnh tình thành bịnh ra khí hư, ra nhũ mủ, nhũ hô, như gao, nặng thì nhức họng, đau long đan bụng dưới, nổi cục, sưng túc-tong (đầu cổ) chóng mặt sám tối mắt. Uống thuốc khí hư HỒNG-KHÉ số 60 trong 24 tiếng đồng hồ đỡ hẳn, thường chỉ một hộp là khỏi hẳn, mỗi hộp giá 1p.00

NHA THUỐC HỒNG-KHÉ

Có danh tiếng là lâu năm, xem mạch cho đơn bán thuốc bắc chế, bắc thuốc chén, có rất nhiều các phương thuốc hoàn tán cao dan già truyền và kinh nghiệm đóng chai hộp theo phương pháp Âu-Mỹ rất tinh khiết, bán khắp nước Nam, bán sang cả Tây, Tàu, Ai-lao, Cao-mèn, chữa các bệnh nguy hiểm của người lớn trẻ con. Có biểu bài quyền sách : **Gia-Định Y-được** và **Hoa-Nguyệt Cẩm-Nang** để giúp ích cho mọi người biết rõ các căn bịnh và biết cách tránh các tật bịnh.

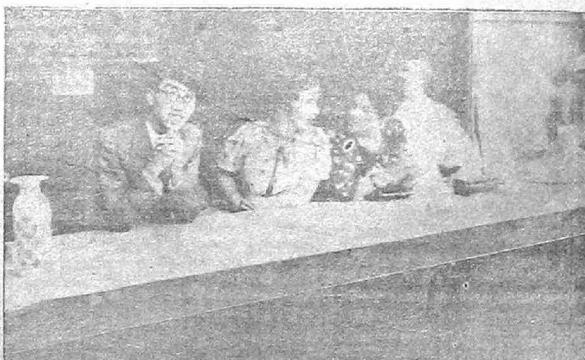
HỒNG-KHÉ 88 Route de Hué (chợ hòm) Hanoi, Telephone 735

BAI-LY : Haiphong 167 Phố Cầu-Bất; Namdinh 23 phố Bến Lội; Hué Battambang; rue Paul-Bert, Saigon 148 Albert de Dakao; Pakse Nguyễn-văn-Của Rue Police Baclieu Trang-hiếu-Nghĩa; Lóng-Xuyên Lính-Thái; Mỹ-Tho Mông-Hoa Cántho Nguyễn-văn-Nhiều; Haiduong Quang-Huy; Tuy-Hòa Tân-Tiành; khắp năm sít trong cõi Đông-Pháp có lối trên 100 nhà đại-ly: những nhà buôn có tin nhiệm đều có bán thuốc Hồng-khé, xin các ngài gần đây mua đầy cho tiền, nếu nơi nào chưa có xin viết thư về 88 Phố Hué Hanoi, mua thuốc theo cách lính hào giao ngán.

GẦN HẾT NĂM RỒI...

gửi chúc kỵ, tên, tuổi và 7 hào cho

Professeur Khanhson 36 Jambert, Hanoi

mà xem... vận hạn và tài lợi ~~~~~
~~~~~ của mình cuối năm ra sao ???

Các ngài đòi cho
được rượu Cognac

MARTELL

DÀI LÝ ĐỘC QUYỀN
L. Rondon & C° Ltd

London & Co. Ltd

TAM TINH HẢI CẦU BỘ THÂN HOÀN

TRỊ TUYẾT MÔNG-TINH, DI-TINH HOẠT-TINH

TUẤN, CO VỎ MÀ KHÔNG CÓ CÁI, NGƯỜI THUỘC ĐẾN BẢN ĐỒ BÌNH TĨNH, TRẮNG NGỌC QUAN, CỨU CHIẾU BẤT QUYỀN, TỐN LỊCH LỰC XA TỪ-UNG MỚI CÓ THỂ LẤT NAM, NHÂN KHẨU SỐNG CÒN NƠI HƯỞNG, NGƯỜI BỐN TẦU SỐ QUỐC KỲ, HAO LÒNG TÌNH THẢO SUY, TINH KIẾT DƯƠNG HUỐNG, TIẾN SÁM DIỄU HOA, UNG THƯỢC MÃY THỊU HƯƠNG, NGƯỜI BỐ THÂN TRUNG DƯƠNG, ĐỀN TÌNH LỊCH CHI. 4) NGƯỜI BỐI LAI LÀM TÂM, THÀNH SUY, DÂN THÀNH SỐM, LÂM CHẨN NHÈ MÃY, CHÂN THẤT BẤT GIAO, THỦY HUỐC HÃM THƯỢC, NGƯỜI BỐ THÂN THƯỜNG TIẾU TIÊN, DA MẤT ẨM ĐẠO Ù TAI, MẤT KHỔNG, LỐI TÍM TẤM MÃY, CHÂN RĂNG PHƯỢC, HÔNG THUỐC NÀY, GỒM MẶT TỐI ĐEN TRƠI MỘI. SỰ HÀNH NGHIỆM KHÔNG LÀ HẾT, XÚA ĐỒNG BAO NÓNG HÀI BIẾT MÌNH, ĐƯỜNG MẠNG KHÔNG

Võ Văn Được Phòng Thudaumot

Halduong. — Maréchal Jo

In tại nhà in Thụy-Kỳ, Tel: 869 - Hanoi

Institut für Betriebswirtschaftslehre, Tel.: 8860 - Hanoi

Le Gérant Nguyen Luong Lan